

უნივერსიტეტი

15
მაისი,
პარასკევი,
2015 წ., №6

6 თებერვალი

- მისიონი, რომელსაც ყველაზე მატი სტატია აავს გამოქვეყნებული მაღალრეიტინგულ იმპაქტ-ჟურნალის შურცალებში 83.7

- ავთაძეის არაპული: ციფრული ტექნოლოგიების განვითარებამ ახალი გამოცვევის ციცაში ძალიანა ყველა ენა 83.11

- პოზიტივი „პოზიტივის ფესტივალი 2015“-ის ციც 83.10

ცეკვე-ქულები სტუდენტური ჩანართი

- რამაზ საყვარელიძე: „დამოკრატია არ ამართლებას მაშინ, როცა ირარეპის ძაგალ საჭახურებზე აზამიანებს საკმარისი კომპანიანი არ ავთ“ 83.8

- რამდენად უჭირს უნივერსიტეტს ცეკვის მიზანი? 83.8-9

- სტუდენტთა და ლექტორთა პრემია 83.9

თსუ-ს ევროპის საბჭოს საკარლამენტო ასამბლეის პრეზიდენტი ესტუმრა

ე-2 გვარდია

„სტუდენტური დღეები — 2015“

დაიცვო პრემია
პირველი გამოცვევის!

7 მაისს
სტუდენტური დღეების
გაცემისადმი
მიძღვნილ
ღონისძიებას
ჩიყაზე თსუ-ის
სტუდენტური
თვითმმართვა-
ლობაც შეუართდა

სამაცნიერო ფორუმზე
მონაცილე იუგო კაზპაზიშვილი
ფაკულტეტზე ჩატარებული
კონფერენცის სარვეზებზე
საუბრობს

ე-3 გვარდია

გასათვალისწინებალია
თუ არა სამაცნიერო
ფორუმზე
მონაცილეობისას
გამოვლენილი
ნაკლოვანებები?

| სოციალურ და პოლიტიკურ მაცნეობათა ფარალტებზე |

სამაცნელო ფორუმში მონაცილე
იაგო პატვაზიგვილი ფაკულტეტზე ჩატარებული
პონდურსის ხარვეზებზე საუბრობს

ეს ხარვეზები, მისი აზრით, შესაძლოა, კონკურსის შედეგების ბათილად ცნობასაც იმსახურებოს

პირველი გვერდიდან

— ბატონი იაგო, რამდენადც
ჩვენთვის ცნობილია, ოქენე პროტესტს
გამოითვამთ ივანე ჯავახიშვილის ხე-
ოვნისადმი მიძღვნილი სამეცნიერო ფო-
რუმის ფარგლებში გამართული კონკურ-
სის შედეგების გამო. რას უკავშირდება
თქვენი პროტეზზიები?

ვაგო ვაკებილების საკონცენტრირებულ მიზანით სახელმწიფო უნივერსიტეტი მონაცემებისთვის გამოყენებული კონფურსის სარაოზიანი საუბრობას თუ ის სოციალურ და პოლიტიკურ მეცნიერებათა ფაკულტეტის პროფესიონალი, სოციოლოგისა და სოციალური მუშაობის მიმართულების ხელმძღვანელი იაგო კაფებაზილი, რომელმაც ნილ აირველად გადაწყვიტა კონფურსი მონაცემების მიზანის — „შრომის კულტურა და რეკორდური დისკუსიის საბოლოოების სხვადასხვა თემები“ — კონფურსი დამატება ვირ მიმოივალ. კლების აუტომატიზაციის არაერთხერი გაუჩნდა იმასთან დაკავშირებით, რომ სპარსულსებრ თაროდგრენილ ნაშროვაზე შეაფეხავა არათანა-მიმდევრულად, არასასამარისი სარიოზულობით, მატიც, აროცედურის დარღვევით ჩაიდან; აალიკანტებმა ვირ მოისმინა არაუმინიჭიანი მათი ნაშროვების არაპონეურებულობის შესახებ; გარდა ამისა, გაფონი იაგო კაფებაზილი საუბრობს კონფურსი მონაცემები მიმოივალთა მიმართ არაადეკვატურ დამოკიდებულებაზეც. პროფესიონალი იაგო კაფებაზილი საპრეზიდენტო კომისიასაც მიმართავდა კონფურსის შედეგების პათილად ცხოვის მოთხოვნით, ასეთი კომისია კონფურსის წარმომადგენ რომ ყოვლიც განსაზღვრული, მაგრამ ახლა, აროტასტის მიუხედავად, მას, სასამართლოსთვის მიმართვის გარდა, სხვა გზა, როგორც ჩანს, არ აქვს. როგორც კონფურსი მონაცემი პროფესიონალი აცხადებს, მისივის პრიორიტეტულია საკუთარი პროფესიის დაფინანსირება არევენციისთვის და მომავალში ის ხარვევების გამოსხიურება, რაც ესოდება დიდი მინიჭებულობის სახელმწიფო მიზანით მიმოივალობისთვისა უცნილებელი. თავისი პროფესია პროფესიონალი, პირველ რიგში, თუ ის სოციალურ და პოლიტიკურ მაცნეობებათა ფაკულტეტის საგრძოს მორიგ სხდომაზე გაახმიანა. თუ რას გამოიცია კონფრინტულად გატონი იაგო კაფებაზილის პროფესიი და არ შეიძლება აკვს ფაკულტეტის საკონფურსო კომისიასთან მიმართებაში, ამის შესახებ მასთან ინტერესისა საუბრობი.

— პირველ რიგში დავაზუსტებ, თუ რას ეხება ჩემი პროტესტი და ჩემი პრეტენზია, რადგან ამას აუცილებლად სჭირდება დაზუსტება, რათა მკითხველი შეცდომაში არ შევიდეს. ჩემი პროტესტი და პრეტენზია არ ეხება იმას, თუ რატომ გაიმარჯვა კონკურსში სხვამ და არა - მე. შორს ვარ იმ აზრისგან, რომ კონკურსებში აუცილებლად მე უნდა გავიმარჯვო, მაგრამ ეჭვი შემაქვს იმაში — სამეცნიერო ნაშრომების შეფასების მექანიზმი იყო თუ არა საკამარისად თანმიმდევრული, გამჭვირვალე, სამართლიანი და ობიექტური. ანუ ჩემი პრეტენზია, ძირითადად, ეხება ნაშრომთა შეფასებისას გამოვლენილ, სულ მცირე, არათანმიმდევრულობას, რასაც, ჩემი აზრით, შეიძლება

პროცედურული დარღვევების კვალიფიკაციაც მიეცეს. გრძადა ამისა, ჩემთვის მიუღებელია აპლიკანტების მიმართ დამოკიდებულების ის კულტურა, რომლის ფონზეც, სამწუხაოოდ, აქ კონკრეტული ჩაიარა.

აპლიკანტების მიმართ სწორედ ამ უკულტურო დამოკიდებულებით მინდა დავიწყო: ჯერ ერთი, როდესაც თსუ-ის პროფესორი კონკურსში მონაწილეობს, მას აქვს უფლება, რომ ამ კონკურსის შედეგები იცოდეს. ეს ხომ ელემენტარულია? ეს კონკურსი 30 მარტს დასრულდა და 17 აპრილს მე გავუგზავნე შეკითხვა დეკანს, ქ-ნ თამარ დოლბაიას (იგი იყო კომისიის თავმჯდომარე), როდის ჩამაყებრდნენ საქმის კურსში კონკურსის შედეგების თაობაზე. არ ვიცი, შეკითხვა რომ არ გამეგზავნა დეკანისთვის, როდის მივიღებდი პასუხს შედეგების შესახებ (თავისიუფლად შეიძლებოდა კომისიისთვის სულაც უნივერსიტეტის გაზითს დაესწრო და ეს ინფორმაცია იქ ამომეკითხა, რაც, დამტეთნებებით, ლამაზი არ არის). მიმართია, რომ ეს არის პროფესორებისადმი უპატივცემულო დამოკიდებულება. მართალია, კონკურსის წესში არ წერია, რომ შედეგები აუცილებლად უნდა ეცნობოს კონკურსში მონაწილე ადამიანებს და, ამდენად, ამას პროცედურულ დარღვევად ვერ ჩავთვლით, მაგრამ, ვფიქრობ, ეს არის უპასუხისმგებლო დამოკიდებულება კონკურსანტების მიმართ, რაც არ ეკადრება

80-4 გვერდზე

გაეოსებაურიპა

გასათვალისწინებელია თუ არა სამაცნიერო ფორუმი
მონაცილეობისას გამოვლენილი ნაკლოვანებები?

გიორგი გომაძე,
თსუ-ის აკადემიური საბჭოს
ნევრი, სოციალურ და პოლიტიკურ
მეცნიერებათა ფაკულტეტის
პროფესორი:

— ბატონიშვილი იაგო კაჭაჭაჭიშვილმა გამოთქვა პრეტენზია, რომ კომისიის მეცნიერება და ინიციატივა ნაშრომების შეფასების პროცეს-დურა აკრიტიკულად, წესდება ითვალისწინებდა, რომ ნაშრომები საკონკურსო კომისიის მიერ ქულობრივად უნდა შეფასებულიყო, რაც არ განხორციელდა. ეს პრეტენზია თან საფუძვლიანია, თან — არა. თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მიერ მიღებულ წესდებაში, რომელიც 2013 წლით თარიღდება, განვითარისა, რომ კომისიის გამარჯვებულს ლია კენჭისყრით ავლენს, ამავე დროს პირდაპირ არ არის მითითებული, რომ კომისიის ნაშრომი ქულობრივადაც უნდა შეეფასებინა. შესაბამისად, გარკვეული წინააღმდეგობის წინაშე დავდექით — თუ ქულობრივად უნდა შეგვეფასებინა, მაშინ ლია კენჭისყრა აზრს კარგავდა. აქედან გამომდინარე, საკონკურსო კომისიის ბოლო სხდომაზე ვიმსჯელეთ და მივედით გადაწყვეტილება.

ლებამდე, რომ ლია კენჭისყრით გამო-
ვაკლენდით გამარჯვებულს, ნაშრომებს
ქულობრივად კი გარე ექსპერტი შეაფა-
სებდა. შესაბამისად, კენჭი ვუყარეთ და
გაიმარჯვა სხვაც. სირთულე გახლდათ
ისიც, რომ წარმოდგენილი იყო 5 ნაშრომი,
აქედან 3 — ძალიან მაღალი დონის (მათ
შორის ბატონი იაგო კაჭაჭიშვილის კვლე-
ვაც). ასეთ შემთხვევაში უკვე ადგილი აქვს
სუბიექტურობას — კომისიის ნევრებს სხ-
ვადასხვა ნაშრომები მოეწონათ. ექვსიდან
ორს მოეწონა ბატონი იაგოს კვლევა, ოთხ-
მა კი უპირატესობა ბატონ კორნელი კაკა-
ჩ აქციურ უნდა იყოს.

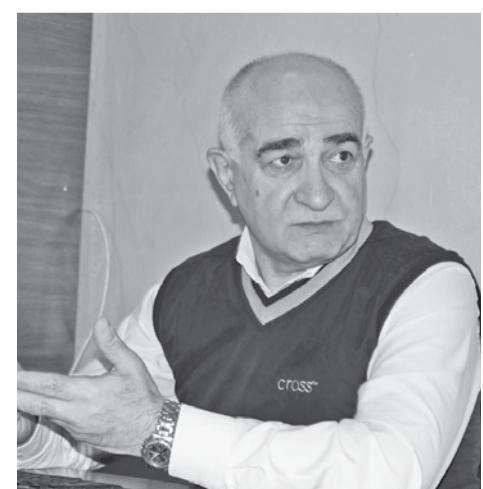
ნაშრომს მიანიჭა 72 ქულა, როდესაც პი-
რადად მე დავწერდი — 87-ს. ნებისმიერ
შემთხვევაში, ჩემთვის გამარჯვებული
მიანაუ სხვა იყო.

ରାତ୍ର ଶେର୍ବେଦ୍ବା ଗାସାହିବ୍ରଦ୍ବିଳୀର ନେବେଲୁ, ବ୍ୟୋଜିକ୍ରମିକ, ରମଣ ରାଧଗାନ ସାମ୍ବେଚ୍ଛିନ୍ଦ୍ରିରାମ ଫୁର୍ମୁଖିଶ୍ଚିତ୍ତିର ଗାମାରଜ୍ଵର୍ଯ୍ୟଲ୍ଲେବ୍ଦିଶ ସାଦଳଲୋକଙ୍କ ଅମ୍ଭିକ୍ଷେପିବୁଥିଲୁ, ଗାସାହିବ୍ରଦ୍ବାତ୍ର ମହାତାଙ୍କ ଉନ୍ନଦା ମନ୍ତ୍ରଭୂଷଣେସି, ଆସ୍ଵାରେ, ଶେର୍ବେଦ୍ବାଲ୍ଲେବ୍ଦିଲୀର ତ୍ୱରିଯିବୁଥିଲୁ ଏବଂ ପାରାତ୍ମାଭେନ୍ଦୁଶି ଗାଇର୍କୁବେଶୀ — ନାଶରମବ୍ଦିଳୀର ଶେର୍ବେଦ୍ବାଶିଳୀର ମନ୍ତ୍ରଭୂଷଣେ ତ୍ୱରିଯିବୁଥିଲୁ ଏବଂ ପାରାତ୍ମାଭେନ୍ଦୁଶି ଗାଇର୍କୁବେଶୀ —

ალექსანდრე კუხიანიძე,
სოციალურ და პოლიტიკურ
მეცნიერებათა ფაკულტეტის
პროფესორი:

— საკონკურსო კომისიამ მიიღო ის
გადაწყვეტილება, რომელიც უნდა მიეღო.
ამის შესახებ, ბატონი იაგოს ინიციატი-
ვით, ვიძისჯელეთ საფაკულტეტო საბჭოს
სხდომაზე. ვფიქრობ, ჩვენ იქ ყველა სა-
კითხი განვიხილეთ და ყველა კითხვაზე
პასუხი გავეცით. რაც შეეხება პროცედუ-
რებს, ბატონ იაგოს ჰქონდა პრეტენზიები,

თუ რატომ არ შეაფასეს კომისიის წევრები — ნაშრომები 100 ქულიანი სისტემით და დაეყრდნენ გარე ექსპერტების შეფასებებს. იმ დებულების საფუძველზე, რის მიხედვითაც კომისიას უნდა ემოქმედა, ეწერა — კომისიამ გადაწყვეტილება უნდა მიიღოს ლია კენჭისყრით, თუმცა ზუსტად არ ეწერა, რომ 100 ქულიანი სისტემით ნაშრომი კომისიას უნდა შეფასებინა, მაგრამ შეფასება უნდა ყოფილიყო. ბატონმა იაგომაც აღნიშნა, რომ ამ დებულებაში არის წინააღმდეგობა — თუ კომისიის წევრები აფასებენ 100 ქულიანი სისტემით, მაშინ რა აზრი აქვს კენჭისყრას? ამიტომ კომისიამ ერთადერთი და ყველაზე სწორი გადაწყვეტილება მიიღო — გაითვალისწინა გარე ექსპერტის ქულობრივი შეფასებები, პარალელურ რეზიმში იმსჯელა ნაშრომებზე და მხოლოდ ამის შემდეგ, კენჭისყრით მიიღო გადაწყვეტილება. ამით, ჩვენ შევძელით, გადავგველახა ის წინააღმდეგობა, რომელიც დებულებაში იყო ჩაღიბული.

80-5 გვერდზე

სამაცნელო ფორუმი მონაცილე
იაგო პაზპაზიშვილი ფაკულტეტის ჩატარებული
პონდურსის ხარვეზებზე საუბრობს

მესამე გვერდიდან

სასურველი იქნებოდა და შემდგომ კონკურსებში აუცილებელად უნდა გავითვალისწინოთ, რომ კონკურსში წარმოდგენილ ნაშრომთა პლუსები და მინუსები იქნებინა.

— რამდენად დასაბუთებულია მის ნაშრომზე უარი, კოლეგების მიერ გამოთქვული მოსაზრებები ხომ ფაქტობრივად რეცენზიის ბის როლს შეასრულებდა? ეს საინტერესო და მნიშვნელოვანი იქნებოდა თითოეული აპლიკაციისთვის. ამიტომ, კომისიამ კეთოლი უნდა ინგრძოს და დასაბუთებული, არგუმენტირებული უარი აცნობოს აპლიკაცის.

— როდესაც ფაკულტეტის საბჭოს
სხდომაზე ოქვენ კომისიის წევრებს
თქვენი პრეტენზიები გააცანით, კომისიის
ის ერთ-ერთმა წევრმა, ბატონმა ზურაბ
დავითაშვილმა განაცხადა, რომ როდე
საც მეცნიერებათა ეროვნულ აკადემია
ში ირჩევენ აკადემიკოსებს, იქ არავინ
ასაბუთებს — რატომ აირჩიეს ერთი და
რატომ არ მისცეს ხმა მეორეს. ეს მაგალი
ითი რამდინაა მისაორიბია თუ ვინთვის?

— Հյու շրտո, այսպեսմանի աճամանցելքն
პորովնուղագ օրհիզըն, հիզեն կանցուրսիս
Շեմտեցըցամո կը սաշմբ ցազէց նաշրոմման
Շերիցացտան. նաշրոմո արուս սամեցնուրու
Արուցոյթո, րոմելնեց կրօմիսուս Եղերց-
ծո կրօդոյցալ Ռուֆլեցիսաս աեցենց, անյու-
շրտ նաշրոմմա ցամարձցացուղագ ացեացէցենց
մուսո սամեցնուրո շպօրացեսօնիս ցամո,
ხեղող սեցաս րալաց նակլս շոյցնուա. Շե-
սամլուա, կրօմիսուս սեցոմիցծից նաշրոմմա
շպօրացեսօնիս-նակլուանցէցէց ոմիչչու-
լուս, մագրամ, սամնչեարութ, ուս արսաւ ասա-

— როს საფუძველზე თვლით, რომ
ნაშრომთა შეფასებისას ადგილი ჰქონდა
პროცესურულ დარღვევებს?

— რაც აქამდე ვილაპარაკე, შეეხებოდა
აპლიკანტების მიმართ შეუფერებელ, არაა
დეკვატურ დამოკიდებულებას. თუმცა
ცხადია, ეს არ არის პროცედურული გადახ-
რა. რაც შეეხება შეფასების პროცედურას,
ვიტყვი, რომ, ჩემი აზრით, სახეზე გვაქვს
დარღვევა, ან, სულ მცირე, არათანმიმდე

კონკურსის ნაირი მექანიზმები აუცილებლად დასახვენია, რათა მაცნეორებს მატი სჭირული მიაცეთ ფორმული მონაცემებისთვის.

ვრცელობა, კერძოდ, კომისიის პირველ ოქმში ცხადად წერია, რომ კომისია შეთანხმდა ნაშრომების შეფასების კრიტერიუმებზე. ჩამოთვლილია 4 კრიტერიუმი: (1. პრობლემის აქტუალობა და სიახლე; 2. ნაშრომის სამეცნიერო ღირებულება და შესაბამის კონკრეტურობა; 3. სისტემურობა და გარე ექსპერტის აგრეგირებულ შეფასებას. აი, ეს არის, ჩემი აზრით, დარღვევა და ამას უკავშირდება ჩემი ძირითად პრეტენზიაც.)

დარღვეული ხელილიონ სტეპანი კოტეხციალი; 3. ნაშრომის მეთოდოლოგიური ნაწილი გამართულობა და 4. ნაშრომის სტრუქტურული გამართულობა). თითოეულ მათგანს მინიჭებული აქვს თავისი „წინა“ შეფასების 100 ქულიან სკალაზე. გამოდის, რომ კომისია შეთანხმდა მუშაობის ასეთ წესზე, ანუ დაადგინეს, რომ თითოეულ ნაშრომს ამა და ამ კრიტერიუმის მიხედვით შეაფასებდნენ. გარდა ამისა, კომისიამ გადაწყვიტა,

ରୋମ ଶେଫାସ୍‌କ୍ରିପ୍‌ଟିକ୍‌ସିଟିଜିସ ଡାଇନିରାଙ୍ଗବ୍ରଦିନା ଗାର୍ଜ୍‌
ଏକ୍‌ସାର୍‌କ୍ରିପ୍‌ଟିକ୍‌ (ରାଶାତ୍ ମିଗ୍‌ର୍‌ଲାମ୍‌ବ୍ରଦି, ରାଧଗାନ୍
ଗାର୍ଜ୍‌ ଏକ୍‌ସାର୍‌କ୍ରିପ୍‌ଟିକ୍‌ ଅନ୍‌ତିରିପ୍‌ ସାନ୍‌କ୍ରିଏର୍‌ସାଂ‌ ଏବଂ,
ଗାର୍ଜ୍‌କ୍ରେଷ୍‌ଟିଲାଦ, ଡାମାଟ୍‌ରେକ୍‌ସିଲାର ଲିର୍‌ବ୍‌ସ୍‌
ଲେବ୍‌ରିସ ମେନ୍‌ର୍‌ବ୍‌). ଗାର୍ଜ୍‌ ଶେଫାସ୍‌କ୍ରିପ୍‌ଟିଲାର ମିଗ୍‌ର୍‌ଲାମ୍‌ବ୍ରଦି
କ୍ରେବ୍‌ର୍‌ଦା, ରୋମ କାନ୍‌କ୍ରିଏର୍‌ସାଂ‌
ଥୁଲାଟାର ମିଗ୍‌ର୍‌ଲାମ୍‌ବ୍ରଦି କ୍ରୀଟ୍‌ରୀଓମ୍‌ବ୍ରଦି
ବ୍‌ରିଲା ମିକ୍‌ରେଫ୍‌ରିଯିଟ ଶେଫାସ୍‌କ୍ରିପ୍‌ଟିକ୍‌ବ୍‌ରିଲା.
ଅନ୍‌ତିରିବ୍‌ରିଲାର, ଶେଫାସ୍‌କ୍ରିପ୍‌ଟିକ୍‌ ଏରନ୍‌ବାରିକ୍‌
କ୍ରୋନିକାରିତ ନିର୍ଦ୍ଦାଶ ହାତା ପାରିବା
— ଗାର୍ଜ୍‌ ଏକ୍‌ସାର୍‌କ୍ରିପ୍‌ଟିକ୍‌ ଡାସ୍‌କ୍ରିଏନ୍‌ସ ମିମାରି
ମେ ରିଭିଵ୍‌ ମିନ୍‌ବାନ୍‌କ୍ରିଏନ୍‌ବ୍‌ ଗାମାରିନ୍‌ବ୍‌ ଏବଂ ବିତାନ୍‌ବ୍‌,
ରୋମ ଥୁଗ୍‌ରେନ୍‌ତିକ ରାମ ଏବଂ ଡାସ୍‌କ୍ରିଏନ୍‌ବ୍‌ ଉପରାଲିନ୍‌
ସିମାରିଟିଲାର ଏବଂ ଶେଫାସ୍‌କ୍ରିପ୍‌ଟିକ୍‌ବ୍‌ ମାଗାଲିତାର୍‌ଦ,
ଡାସ୍‌କ୍ରିଏନ୍‌ବ୍‌ ନ୍‌ର୍‌ବାରିକ୍‌ ରୋମ ଏବଂ
ଚିତ୍‌, ଚିନ ଏବଂ କ୍ରେଲାର୍‌ବ୍‌ ସାମିଠିନ୍‌ କ୍ଷାର୍‌ବ୍‌ରେବ୍‌ରି
ଏବଂ ଏକ୍‌ପିତ୍‌ର କ୍ଷାର୍‌ବ୍‌ରେବ୍‌ରି ରାମଦେବନ୍‌ବ୍‌ ରେପର୍‌କ୍ରି
ଥେବ୍‌ରିଲାଟ୍‌ସିଲାରିନ୍‌. ଜେକ୍‌ ଏରିତି, ରୋଦ୍‌ର୍‌ବ୍‌ରି ଏବଂ
ଶେଫର୍‌ବ୍‌ କ୍ରେଲାର୍‌ବ୍‌ ପ୍ରାରମ୍ଭଦେବା, ଏବଂ ରେପର୍‌କ୍ରିଥେବ୍‌ରି
ତ୍ରିଭୁଲ୍‌ମାନ୍‌ବ୍‌ ବ୍‌ରିଲାରିନ୍‌ବ୍‌ ଏବଂ ତ୍ରିଭୁଲ୍‌ମାନ୍‌ବ୍‌ ଏବଂ

და რა მოხდა სინამდვილეში? შეფასდათ თუ არა საკონ-
ტიუდობის მოთხოვნა არ წაეყენება (უფრო სწორად, სპეციფიკურად წაეყენება). და
მეორე, ჩემი ნაშრომის შესავალში სრუ-

სერი უდაბ ძოშდაოყოფ განვე ქსპერტისა და კომისიის წევრთა შინაარსობრივი და რაოდენობრივი შეფასებების შეჯერების საფუძველზე. აი, ეს არ გავეთდა! ყოველ შემთხვევაში, ასეთ შეჯერებულ, რაოდენობრივ მაჩვენებლებში გადატანილ საბოლოო შეფასებას თქვენ კომისიის დოკუმენტებში ვერსად იძოვით.

ცხადია, შეფასების წესი არ უშვებდა იმას, რომ კომისიას ემსჯელა მხოლოდ მონებეული გარე ექსპერტის შეფასებაზე, თუ რამდენად ეთანხმებოდა, ან არ ეთანხმებოდა მას; გარე ექსპერტის შეფასების გაცნობილები კომისიის წევრებს თავად უნდა გაეკეთებინათ შეფასებები. კომისიის წევრები აცხადებენ კიდევ, რომ გარე ექსპერტის შეფასებას არ დაყრდნობან და რომ მათაც ჰქონდათ საკუთარი შეფასებები. მაგრამ მე სწორედ ამასა ვკითხულობ — სად არის ეს შეფასებები? ეს არსად ჩანს და მე არ ვიცი — რა არის კომისიის წევრებისა და გარე ექსპერტის შეფასების შეჯერებული პროდუქტი ჩემს ნაშრომთან დაკავშირებული; შესაბამისად, სრული უფლება მაქვს, ჩავთვალო — ჩემი ნაშრომის შეფასება დასრულებული არ არის! ფაკულტეტის საბჭოს სხდომაზე ითქვა, რომ კომისიის ორმა წევრმა დამასახელა გამარჯვებულად გამოდის, რომ ამ ორ ადამიანს ჰქონდა განსხვავებული ქულები, მაგრამ სად აისახა ისინი? არსად, რადგან, ვიმეორებ, თქვენ ვერ იპოვით კომისიის წე-

— თქვენთვის თუ არის ცნობილი, ვიყიყ გარე ექსპერტი და რამდენადა შესაძლებელი შემფასებლის სუბიექტურობის ფაქტორები გამოვრიცხოთ?

— ნებისმიერი ექსპერტი, ცალკე აღლებული, გარკვეული აზრით, სუბიექტურობა თუმცა, სუბიექტურობასაც თავისი სარის ხები გააჩნია; ბოლოს და ბოლოს, არსებობს სამეცნიერო პროდუქტის მიერთებული ბასა სასიათებლები, რომლებსაც თავმოყვარებ ექსპერტმა გვერდი არ უნდა აუკაროს. ამასთან, როცა ასეთი სერიოზული კონკურსის ტარდება, ექსპერტის ტენდენციურობამდებარებული სუბიექტურობა მინიმალურამდებუნდა იქნეს დაყვანილი. ტენდენციურობის პრევენციის ერთ-ერთი გზა სწორედ სხვა შემფასებლების აზრის გათვალისწინებაა ამასთან, გარე ექსპერტის დაქირავების შემთხვევაში, სულ მცირე, ორი ექსპერტი მაინც უნდა გვყვავდეს, რადგან არ შეიძლება ერთის შეფასებას ბოლომდე ენდო. და თუ აღმოჩნდა, რომ ამ ორი ექსპერტის შეფასებას შორის „განსხვალა“ დიდია, მაშინ უნდა მიმართო მესამესაც.

ამასთან, აუცილებელია, რომ გარე ექსპერტს ნაშრომები დამიფრული სახით გადაევზავნოს, ანუ განხორციელდეს ე.ნ. „პრმა შეფასება”. არ ვარ დარწმუნებული, მოხდა თუ არა ასე მოცემულ შემთხვევა-ში. გარდა ამისა, ვიმეორებ, რომ კომისიის თითოეულ წევრს თავად უნდა გაეკეთები-ნა შეფასება და მხოლოდ გარე ექსპერტი არ უნდა ყოფილიყო ნამყანი. კონკურსის გაცხადებული შედეგები ამას არ აჩვენებს.

— ორი ნელია უკვე, რაც სამეცნიერო
ფორუმები ტარდება და ეს კარგი ტენ-
დენციის მანიშნებელია უნივერსიტეტში
სამეცნიერო საქმიანობის გააქტიურების
თვალსაზრისით, მაგრამ გამოჩენდა რაღ-
აც ხარვეზი. კონკურსის ჩატარების წესში
არ არის მითითებული, აპლიკაციის მიერ-
შედგების გასაჩივრების შემთხვევაში,
ვის უნდა მიმართოს პრეტენზიის მქონე
პირმა და რა გზით უნდა დადგინდეს სი-
მართლე... თქვენი შემთხვევა, აღბათ, ამ
ხარვეზის აღმოსაფხვრელად დაფიქტ-
ბისკენაც უბიძებს საუნივერსიტეტო
საზოგადოებას...

— გასაჩივრების წესი არსად არ არის განსაზღვრული. პრინციპში, უკვე გითხარით, რაც უნდა გამოსწორდეს: თუ კომისია იღებს ვალდებულებას, რომ ნაშრომები თავადაც შეაფასოს განერილი კრიტერიუმების მიხედვით, მაშინ იგი ასეც უნდა მოიქცეს და ეს საპოლოო პროდუქტში ასახოს. არის კიდევ ერთი ფაქტორი, რაც აუცილებლად უნდა გავითვალისწინოთ — სამეცნიერო ფორუმის ფარგლებში ჩასატარებელი კონკურსის საუნივერსიტეტო წესში წერია, რომ გადაწყვეტილების მდგრადი უნდა მოხდეს დია კენჭისყრით. ეს არის კიდევ ერთი შეუსაბამობა! თუ გაზომვად კრიტერიუმებს ანუსებ და რაოდენობრივი მაჩვენებელი (ქულა) გამოგყავს, მაშინ ღია კენჭისყრა რაღა საჭიროა? იგი აზრს კარგავს. ამიტომ საუნივერსიტეტო წესში დავტოვებდი მუხლს კრიტერიუმების მიხედვით შეფასებასთან დაკაშირებით, გამოვიყანდი შეჯვერებულ შეფასებას თითოეულ ნაშრომთან მიმართებაში, დავიცავდ ანონიმურობას, ანუ გარე ექსპერტს გავაკეთებინებდი „ძრმბ“ შეფასებას და ამოვილებდი მითითებას ღია კენჭისყრით გადაწყვეტილების მიღების საჭიროებაზე. გარდა ამისა, შეფასებისას ჩავრთავდი ორ გარე ექსპერტს, რაც გააძლიერებდა ამ კონკურსის მიმართ ნდობას.

და ბოლოს, ვიტირობ, რომ ეს დარღვეულები თუ არათანმიმდევრულობა საკმარისი საფუძველია იმისთვის, რომ ბათილად გამოცხადდეს ამ კონკურსის შედეგები.

- თუკი ამ ეტაპზე გასაჩივრების
ნესზე დებულებაში არაფერია ნათქვამი,
ვის უნდა მიმართოთ?
- არ ვიცი! მოსაძირებლია ეს ინფორმა-

ცია, ვის უნდა მივმართო...
— **რექტორს მიმართეთ?**
— არ მიმიმართავს, რადგან არ ვიცი,
რამდენად სწორი ადრესატია ამ შემთხვევა-
ში... ჩემთვის მთავარი იყო სათქმელი მეთ-
ქვა და ვთქვი კიდევ ფაკულტეტის საბჭოს
სხდომაზე და საბჭოსადმი „დაი წერილით“
მიმართვის ფორმითაც. ახლა კი არ ვიცი —

ბოლომდე მივყები თუ არა ამ საქმეს...
— მომავალ წელს მიიღებთ სამეცნი-
ელობრივ კონკრეტულ მიზანს.

ერთ ფორუმში შოთახილეობას? — არც ეგ ვიცი... თუ დასახელებული ხარვეზები არ გასწორდა, მაშინ აზრი ეკარგება ფორუმში მონაწილეობას. მე გულწრფელი სიმპათიით ვარ განცხობილი ბატონი კორნელი კაკაჩიას, გამარჯვებული აპლიკანტის, მიმართ, შეიძლება მისი ნაშრომი ყვავაზე კარალი იყო — ამაზე ნამთვობლათ

**გასათვალისცინებელია თუ არა სამაცნიარო ფორმული
მონაცილეობისას გამოვლენილი ნაკლოვანებები?**

მესამე გვერდიდან

გასაჩივრებას რაც შეეხება, პრინ-
ციპში, იაგო კაჭკაჭიშვილმა გაასაჩივრა
კომისიის გადაწყვეტილება. ფაქულტეტ-
ტის საბჭოს სხდომაზე მისულმა კომი-
სის წევრებმა ყველა კითხვაზე გავეცით
ჰასუხი — ეს არის იმაზე მეტი, ვიდრე
დებულებაში გასაჩივრების კონკრეტუ-
ლი წესის არსებობა. საბჭოს სხდომა იყო
ლია — ესწრებოდნენ უურნალისტი და ის
სტუდენტები, რომლებიც ფაკულტეტის
საბჭოს წევრები არ არიან... კომისიის გა-
დაწყვეტილება გასაჩივრდა და ბატონმა
იაგომ მიიღო შესაბამისი განმარტებები.
მომავალში დებულებაში შეიძლება გაი-
ნეროს გასაჩივრების კონკრეტული წესი.
კონკურსი პირველად ჩატარდა და ხარ-
ვეზებიც იყო. მათ შორის, ბატონმა იაგო
კაჭკაჭიშვილმაც ალნიშნა, რომ იყო მხო-
ლოდ ერთი რეცენზენტი და არა — ორი.
კომისიაში იმსჯელა ამის შესახებ, თოთო
ნაშრომის შესაბამისებლად ორი ან სამი
ექსპერტის მოწვევა ნამდვილად გვსურ-
და, მაგრამ პრობლემები შეიქმნა. საკონ-
კურსო დებულებაში არ იყო განხერილი
ექსპერტთა ანაზღაურება და ისინი ენთუ-
ზიაზმით მუშაობაზე უნდა დაგვეთანხმე-
ბინა. დრო გვქონდა ძალიან ცოტა — მათ
ნაშრომები, დაახლოებით, ორ-სამ კვი-
რაში უნდა წაეკითხათ და შეეფასებინათ,
ნარმოდგენილი კვლევები კი საკმაოდ
მოცულობითი იყო. საზღვარგარეთიდა-
ნაც გვსურდა ექსპერტების მოწვევა,
მაგრამ ვერ დავითანხმეთ. პირადად სამ
კოლეგას დაგუკავშირდი დიდ ბრიტანეთ-
ში, ბელგიასა და ამერიკის შეერთებულ
შტატებში. მათ დროის უქონლობის გამო
გვითხრეს უარი. კარგი იქნება, თუ მომა-
ვალში კონკურსის ბიუჯეტში ექსპერტე-
ბის ჰონორარი და ნაშრომების შეფასე-
ბისათვის დრო — 3 თვე — იქნება გათვა-
ლისწინებული.

ბატონ იაგოს ლია წერილში, რომელიც
გამოგვიგზავნა, ეწერა, რომ ექსპერტმა
მისი ნაშრომი არაობიერტურად შეაფასას:
„ორიოდე სიტყვა იმის შესახებ, რამდენად
ობიექტური აღმოჩნდა გარე ექსპერტი
ჩემი ნაშრომის შეფასებისას. მის შეფასე-
ბაში ვკითხულობთ: „ავტორმა თავიდან
ნათლად არ ვგითხრა, რომელი რელიგი-
ური თემები იყო კვლევის სამიზნე და რამ-
დენად რეპრეზენტატული იყო ამ თემების
მონაცილეობა (თუნდაც თვისობრივი
მეთოდის გამოყენების ფარგლებში) ამ
თემების მონაცილეობა კვლევაში მათზე
ადეკვატური ინფორმაციის მისაღებად“
(სტილი დაჯულია).

არადა, ჩემ მიერ წარმოდგენილი ნაშრომის პირველივე გვერდზე, „შესავალ-ში“ წერია: „ეკლევის მიზანი იყო მართლ-მადიდებელ და არამართლმადიდებელი (კერძოდ, კათოლიკე და პროტესტანტი) ქრისტიანთა, ასევე, მუსლიმანთა რელი-გიურ ღირებულებებს, მათი მრომის ეთი-კასა და ეკონომიკურ ქცევებს შორის ურ-თიერთმიმართების დადგენა. ემპირიული მონაცემები მიღებულია თვისებრივი სოციოლოგიური კვლევის საფუძველზე, საქართველოს სოფლის (რურალურ) და ქალაქის (ურბანულ) თემებში. კვლევის მეთოდოლოგიური ჩარჩო შემთხვევის შესავალა (Case Study). ეს გულისხმობდა შემდეგი სპეციფიკური მეთოდების კომ-ბინირებულ გამოყენებას: ლიტერატუ-რის ანალიზი, ექსპერტული ინტერვიუები, ფოკუს ჯგუფები და ჩაღრმავებული ინტერვიუები. კერძოდ, სულ ჩატარდა 25 ექსპერტული ინტერვიუ, 15 ფოკუს ჯგუფი და 15 ჩაღრმავებული ინტერვიუ. ექსპერტული ინტერვიუები ჩატარდა რე-ლიგიის საკითხებზე მომუშავე პირებთან (როგორც აკადემიური/სამეცნიერო წრისა ნარმომადგენლებთან, ისე პრაქტიკოს სა-სულიერო პირებთან); რაც შეეხბა ფოკუსუს ჯგუფებს და ჩაღრმავებულ ინტერვიუებს, ისინი ჩატარდა სხვადასხვა რელიგიური თემების წევრებთან“. ახლა თქვენთვის მომინდვია, კოლეგებო, გარე ექსპერტის ზემოაღნიშნული კრიტიკის საფუძვლია-ნობის შეფასება“ (იაგო ვაჭაჭაშვილის (კიტატის დასასრულო)).

 კომისიის გადაწყვეტილება გა-
საჩივრდა და გატოვება იაგომ მი-
იღო შესაპარისი განმარტების
მომავალში დაგულებაში შეი-
ღება გაიცემოს გასაჩივრების
კონკრეტული წესი. კონკურსი
პირველად ჩატარდა და ხარვე-
ზებიც იყო.

ლი რელიგიური თემები იყო კვლევის სამიზნე და რამდენად რეპრიზებითაც ული იყო ამ თემების მონაწილეობა". ექსპერტის ეს კითხვა სამართლიანია, ვინაიდან მაგალითად, მუსლიმანური კონფესიის წარმომადგენლების შრომის კულტურა მარნეულში, პანკისის ხეობასა და აფარა ში შესაძლებელია ძალიან განსხვავებული იყოს. სწორედ ამიტომ, ექსპერტს აინტერესებს — თუ რა პრინციპით იყო შერჩეული სხვადასხვა რელიგიური სოფლის (რურალური) და ქალაქის (ურბანული) თემები და პირები. შესაბამისად, ექსპერტის ეს შენიშვნა სწორი და ობიექტურია.

დავითებული ტრადიცია,
თამის აპტუალობა და
იაგო კაზკაზიშვილის
კვლევის მთავარი
ღირებულება...

გვეცასუმოქათ სოციალურ და პოლიტიკურ
მეცნიერებათა ფაკულტეტის პროფესორი
არის ერთ-ერთ პირადობის მიერ:

— პირველ რიგში, უნდა აღინიშნოს რომ ბატონი იაგოს ნაშრომი ძალია აქტუალურია, რადგან ქართულ საზოგადოებაში შრომის ეთიკის საკითხებს ეხება შრომის ეთიკის საფუძველი რელიგიურ კონფესიებშია საძირებელი. შრომის ეთიკის მიმართ ქართულ მართლმადიდებლობას შრომის პროცესტანტული ეთიკისგან რომელმაც კაპიტალისტური საზოგადოების სწრაფ და პროგრესულ განვითარებას შეუწყო ხელი, განსხვავებული დამოკიდებულება აქვს. ქართულ საზოგადოებაში შრომის ეთიკაზე საუბარს დიდი მნიშვნელობა ენიჭება, რადგან ქართველები ხასიათითაც ორიგინალური ხალხი ვართ. ქართველი უფრო ესთეტიკურად მშვირეტელი ადამიანია, სამყაროს — როგორც „ტურქიასა საბაღნაროსა“ უყურებს სსვათა შორის, შრომისა და დროისადმი ქართველი მართლმადიდებლის დამოკი

დებულება ყველაზე კარგად ჯერ კიდევ
ნიკოლოზ ბარათაშვილმა „ბედი ქართლის
საში“ გამოიტაქვა. „პიო, ადგილნო, არაგვი
პირნო, მობიძნენო, შვებით მომზირნო
ქართველსა გულმან როგორ გაუძლოს
ოდეს შვენება შენი იხილოს, რომ თქვენს
ბიჩტაბში არა წამოხთვის. რაა უნდა აზასა“

შრომის შიბაროთ ლალი და
ცოტა არ იყოს, მფლანგველური დამოკი
დებულება აქვს, თუმცა ასე ცალმხრივი
შეფასებაც არ იქნება სწორი, თუნდაც
იმის გამო, რომ ქართველი თავის შრომის
პროდუქტს ჭირნახულს უწოდებს. რატოं
ვამბობ ამას? ეუსგამ ხაზს პრობლემის
აქტუალობას, რადგან ქართველ მართლ
მადიდებელთა დამოკიდებულება დროისას
და შრომისადმი, ბოლო ორი საუკუნის გან
მავლობაში, მგონი, არსებითად არ ჰყევდა
ლილა. ერთი მხრივ, შრომის მიმართ ისეთი
დამოკიდებულება, როგორც დასავლეთ
შია, არ ჰყეუშავდა იმის გამო, რომ სხვა
ქვეყნის დაქვემდებარებაში ვიყავით, მეო
რეს მხრივ, სხვა რელიგიურ კონფესიებში
თავდადებული შრომა თვითმიზანია, პრო
ტესტანტული ეთიკის მატარებელი ადამი
ანებისთვის სულის ცხონების გარანტია
მართლმადიდებლიბაში კი შრომა მხო
ლოდ საშუალებაა.

შესაძლებლობა მქონდა
სტუდენტებისთვის წამე-
კითხა ლექციები ზამთრის
სკოლაში, სადაც სოციალუ-
რი და რელიგიური თემები
მთავარი საკითხები იყო.
რელიგიურ და შრომის ეთი-
კასთან დაავშირებულ პრო-
ბლემებზე ლექციების კითხ-
ვისას ბატონი იაგოს კვლევა შესანიშნავად
გამომადგა, რამაც სტუდენტებში დიდ
დაინტერესება გამოიწვია. ეს არის კვლე-
ვა ქართულ სინამდვილეზე, რომელშიც
კვლევის ყველაზე აპრობირებული მეთ-
ოდოლოგიაა გამოყენებული. კვლევაში
შემოტანილი იყო ხუთი ფაქტორი, რომელი
ბიც შესაძლებლობას გვაძლევს — ერთ
მანეთისგან განვითარებული რელიგიურ
ჯგუფები შრომის ეთიკასთან მიმართება
ში. ეს ფაქტორები, როგორც ანალიტიკუ-
რი ინსტრუმენტები, მრავალ სხვადასხვა
საერთაშორისო კვლევებშია გამოყენებული:
1. დაუღალავი შრომა და მასთან და-
კავშირებული წარმატება; 2. ფულისა და
დროის დაზოგვა; 3. თავისუფალი დროის
მიმართ უარყოფითი დამოკიდებულება;
4. კონტროლის ინტერნალური ლოკუსი; 5.
შრომა. როგორც მიზანი თავისთავად.

კვლევის ფარგლებში, რამდენადაც
ვიცი, თოთქმის 25-ზე მეტი ფოკუს-ჯგუფი
იქნა მოცული. სამიზნე ჯგუფები სწორად
არის შერჩეული. ქართულ სინამდვილეში
ჩატარებული სოციოლოგიური კვლევები
შრომის ეთიკასთან დაკავშირებით საინკ-
ტერესო ტენდენციებს ავლენს. პირველ
რიგში, აღსანიშნავია, რომ სხვადასხს
ვა კონფესიათა წარმომადგენლებისა
(მართლმადიდებლები, პროტესტანტები
კათოლიკები, მუსლიმები, ბაპტისტები
და, აგრეთვე, არმორნმუნეთა კოგნიტუ
რი რუკები-დამო-კიდებულება-განწყო
ბები საგრძნობლად განსხვავდება ერთ
მანეთისგან, რაც საბუთია იმისა, რო
რელიგია მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს
სოციალური წარმოდგენებისა და ღირე
ბულებების სისტემის ფორმირებაზე; მე
ტიც, დომინანტური რელიგიის გავლენა
არამორნმუნებზეც ვრცელდება: ჩატა-
რებულ კვლევაში მართლმადიდებელთა
და მართლმადიდებლური კულტურის
გარემოში ჩამოყალიბებული — არამორ-

ზოგადად მინდა ვთქვა, ასეთი ნაშრომების განხილვა საჯარო უნდა გახდეს და პირველ რიგში კოლეგებმა უნდა წაიკითხონ და განიხილონ. აუცილებელია, განხილვას გამოხმაურება მოჰყვეს, თუნდაც კველაზე კრიტიკული, რადგან ამ ტიპის კვლევა, ერთდროულად, მეცნიერული და კულტურული მოვლენაა, რომელიც ქართულ საზოგადოებას ბევრ რამეზე თვალს აუხელს.

საკონკურსო კომისიის გადაწყვეტილებას არ ვეხები, ვინაიდან ძალიან კარგი ნაშრომები იყო ნარდეგნილი. პრობლემურობის თვალსაზრისით მნიშვნება გული, რომ ასე კარგად ნამოყენებული პრობლემა და კვლევის შედეგად მიღებული დასკვნები, პირველ რეგისტრი, კოლეგების დანტერესებისა და მწვავე პოლემიკის საგნად არ იქცა. ყველაზე მეტი დანართერებული სტუდენტებმა გამოხატეს, რომლებმაც ამ თემას საბაკალავრო შრომები და სამაგისტრო დისერტაციები მოუქმდენეს. არადა, ასეთი ნაშრომი რომ ქვეყნდება და გამოხმაურებები არ არის, მიუთითებს, რომ ქართულ საზოგადოებაში შრომისადმი,

კართული მაცნეირების გან-
უარების კონკურსების გზით
აღიარება გვსურს, შეფასებე-
ობავი სფეროში მოღვაწო კო-
გებისგან უნდა მოიტოვდეს.

სწავლისადმი, პროფესიონალურმისადმი
დამოკიდებულების კვლევის მნიშვნელო-
ბა მთაზროვნეთა უმრავლესობას გასი-
გრძევანებული არა აქვს.

ვისურვებდი, რომ მსგავს პრობლემებ-
ზე ერთობლივ უკავშირდები უკავშირდები.

ექსპერტს მივცეთ ასეთი შრომების განხილვის სამუალება, სწორად არ მიმაჩინია, იმიტომ კი არა, რომ ეს მათ არ ძალუქთ, არამედ იმიტომ, რომ თუ ქართული მეცნიერების განვითარების კონკურსების გზით წახალისება გვსურს, შეფასებები იმავე სფეროში მოღვაწე კოლეგების-გან უნდა მოდიოდეს. გარდა ამისა, ასეთ კონკურსებზე წარდგენილი ნაშრომები აუცილებლად ინტელექტუალური, აკადემიური, პოლიტიკური და რელიგიური წრეების პროფესიონალების განსჯისა და გამოხმაურების საგანი უნდა გახდეს, რადგან ფართო საზოგადოებრიობა დარმუნდეს, თუ ის ქართულ სულიერებაზე, შრომისა და პროფესიონალიზმისადმი დამყაიდებულებაზე რამდენად ღირებულ, საგულისხმო და დამაფიქრებელ მოსაზრებებს გვთავაზობს. ჩემი აზრით, პროფესიონ იაგო კაჭკაჭიშვილის ძრომა სწორედ ამგვარ მოსაზრებებს გვთავაზობს.

მოამზადა ნატო ინიციატივა

059. გამოყენების სამიზნო დოკუმენტები

ავთანდილ არაგული: ციფრული ტექნოლოგიების განვითარება
ახალი გამოცვევის წინაშე დააყენა ყველა ენა

୭ ଲୋକଙ୍କଳେଗୀରେ ମେଚ୍‌ବିନ୍‌ଦୁର୍ଗାରୀତା ଫର୍ମିଟ୍‌ରୀର୍, କରନ୍ତୁଷ୍ଟେସର୍ ଅତ୍ୟାନ୍ତର୍ଦୀପ ଅରାଦ୍ୟାଳ୍ସ ଅରନ୍ବଳାଦ ହିଁଜନ୍ମଦାଗୀ ଶାଖେଲୋକି ହେବାତମ୍ଭେଚ୍‌ବିନ୍‌ଦୁର୍ଗାରୀତି ନିବ୍ୟାତିତ୍ତିତ୍ତି ଦେବ୍‌ବ୍ୟାପିତ, ଶାଦାତ୍ 1976 ଲୋକଙ୍କଳେଗୀରୀତା ଶାଖିମାନିବ୍ୟାପିତ ଏବଂ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଫର୍ମିଟ୍‌ରୀର୍ ମର୍ମାଲ୍‌ଯୋକିଲା ଶ୍ରୀମଦ୍‌ଶ୍ରୀଲେଖାଗ୍ରେଣ୍ଡାର୍. ହିଁଜନ୍ମଦାଗୀ ଶାଖେଲୋକି ହେବାତମ୍ଭେଚ୍‌ବିନ୍‌ଦୁର୍ଗାରୀତା ମେଚ୍‌ବିନ୍‌ଦୁର୍ଗାରୀତା ଏରୋଗନ୍‌ଥାଣ୍ ଆପାଦମିନ୍ ବାମ୍‌ଦିଗ୍ନିଲ ନେବରାଦ ଆରିହିଏସ ଏବଂ, ଶ୍ରୀଶାକାମିନ୍‌ବାଦ, ନିର୍ମାତାଗ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମେଚ୍‌ବିନ୍‌ଦୁର୍ଗାରୀତା ଆପାଦମିନ୍ ଏବଂ ହେବାତମ୍ଭେଚ୍‌ବିନ୍‌ଦୁର୍ଗାରୀତି ନିବ୍ୟାତିତ୍ତିତ୍ତି ପରିବର୍ତ୍ତନାରେ ଦେବ୍‌ବ୍ୟାପିତ ହେବାତମ୍ଭେଚ୍‌ବିନ୍‌ଦୁର୍ଗାରୀତା ଶାଖିମାନିବ୍ୟାପିତ ଏବଂ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଫର୍ମିଟ୍‌ରୀର୍:

* * *

— ამ ეტაპზე, როდესაც საკმაოდ სერიოზული კრიზისია სამეცნიერო სისტემის ორგანიზაციისა და მეცნიერების განვითარების თვალსაზრისით, კარგია, რომ მოხერხდა აკადემიაში არჩევნების ჩატარება და საქართველოში მეცნიერების განვითარების თვალსაზრისით გარკვეული ნაბიჯებიც გადაიდგა.

— თუმცა ბევრია ჩვენს საზოგადოებაში მეცნიერებათა აკადემიის სისტემის ნინააღმდეგიც...

— და რაშია პრობლემა, რატომ ვერ ხმადა ამ აუკავშირობობის პროცესის უძრავი განვითარების მიზანთ?

— პირდაპირ უნდა ვთქვა, რომ შესაბამის უწყებებში ვერ გარეკავულან, რა უნდა გააკითონ ამ მიმართულებით და ამდენი წელი არის არა მართლა მისანირების, მოიცავთ ანიჭი არა არა ძარღლო მისანირების, მოიცავთ

— 1976 წელს ასპირანტუად მოვცედი ენათ მეცნიერების ინსტიტუტში. მაშინ არნოლდ ჩიქობავა ჯერ კიდევ აქტიურად მოღვაწეობდა, ქეთევან ლომთათიძე იყო დირექტორი და მათი პლეადის მეტად მაღალი დონისა და ავტორიტეტის მეცნიერები იყვნენ ინსტიტუტში; 200 თანამშრომელი მუშაობდა და დუღდდა და გადმოდუდა აյ სამეცნიერო პროცესის ამის შემდეგ თანდათანობით დაიწყო შემცირებები, სამეცნიერო დონის დაცვა. ეს მხოლოდ ახლანდელი უბრავურება არ არის ყველა კრიზისი განსაკუთრებულ დარტყმას აყენებს ისეთ ინსტიტუტებს, რომლებიც ცოდნაზე თრიინტირებული იყვნენ ინსტიტუტის ჩვენი ინსტიტუტი ერთ-ერთ ყველაზე უკეთ გადარჩენილი ინსტიტუტის შევეცადეთ კონტინგენტის შენარჩუნებას და, რაც მთავრია, ახალგაზრდების მიღება და მათი შენარჩუნება შევძლით. დღეს 100-მდე თანამშრომელი და საგმაოდ პერს სპეცტიული ახალგაზრდობა გვყავს. ძალია სეროზული მუშაობა მიმდინარეობს: ყოველწლიურად 20-მდე მონოგრაფია და სპეციალური სამეცნიერო კრებული გამოიცემა ეწყობა 4-5 სამეცნიერო სესია. ინსტიტუტი რამდენიმე მიმღრულება აქვთ: პირველი — ყველა ნორმალურ ქვეყანის სახელმწიფო ენას აქვთ ცალკე ინსტიტუტი და ეს არის უპროცესული ყოვლისა, ქათოლიკი ენის ინსტიტუტი, რომელიც არა მარტო სალიტერატურო ენის დიდი ისტორიას შეისწავლისა არამედ ფართო განვითარებული ბიბლიოთეკის ენა-დიალექტურებაც; მეორე — კავკასიოლოგიური გილი ის სკოლა, რომელიც ტრადიციულად არ ინსტიტუტში მის დასაცავად. ბოლო წლებში ჩამოყალიბებულმა სისტემამ დასწინა მეცნიერების დონეზე, უფრო სწორად, მეცნიერების დონეზე ლაპარაკი აღარც არის, რაღაც დოკტორის აკადემიური ხარისხი, მოგეხსენებათ, ყველა უნივერსიტეტში ავტონომიურად დაიცვება და ეს არის, ფაქტობრივად, აკადემიური ინტერესი, რათა სასწავლებელს ჰყავდეს თავისი პრიფესიურა. თავისთავად, ეს სისტემა უნდა არსებობდეს და უმაღლესმა სასწავლებელმა საკადრო ამოცანები უნდა გადაჭრას, მაგრამ, ამავე დროს, საჭირო ვიზუალურო მეცნიერების განვითარებაზე: აკადემიური დოკტორის ხარისხი არ უზრუნველყოფს მეცნიერების განვითარებას ქვეყანაში, ამისათვის აუცილებელია სამეცნიერო ხარისხი და ჩვენი პოტენციალი და ტრადიცია, რომელიც სამეცნიერო სკოლებს აქვს, იძლევა შესაძლებლობას, რომ აქ დოკტორის სამარანიერო ხარისხის არსებობოს.

— განათლების სისტემის ხარჯება
ბის გარდა, პრობლემურია კვლევითი ინ-
სტიტუტების მართვის სისტემა, რის შეს-
ახებაც არა ერთი მეცნიერი საყვედურს
ამონდავს...

როგორია გლობალუზ-
მის ეპოდაში მცირე
ერავის მთავარი გა-
მოვავა და არსებობს
თუ არა საკართველოში
სახელმწიფო ენის პო-
ლიტიკა?

?

რატომ დაცა სცავლე-
ბის ხარისხი უგალლეს
სასცავლებლებსა და
სკოლებში?

କୁ ଏମନ୍ତରେଣୁକି ଲାଗିଥାଏ
ପାଦରେଣୀରୁକୁଳି ହୋଇଥାଏ
ଏହା ଧଳାଧଳେ କୁତରମ ତାର
ମନ୍ଦିରକିରଣୀ ସାହାରେ-
କରି ଉଦ୍‌ଦିଷ୍ଟିତୁଥିବାକିଲି ସତିଃ-
ତୁଶୁଦ୍ଧି ସାହାରିବାକିଲି?

ენობრივია და ამ ენობრივი კულტურის გადასარჩენად, ბუნებრივია, თვით ენის დაცვაა აუცილებელი. დღევანდელი ვითარებაც ამაზე მიგვითოთებს. ეს ინსტიტუტი, რომელსაც მეც ვემსახურება, ამ თვალსაზრისით არის ერთ-ერთი ის ინსტიტუცია, რომელიც ამამოცანის შესრულებას ემსახურება.

— რა ეტაპზეა ამჟამად სახელმწიფო
ანის შესახვება ანონის მოვაბის სა კონხა?

— ფარგლების განვითარების მიღების და კულტურული განვითარების მიღების და მის მისაღებად საჭიროა მხოლოდ სახელმწიფო ნება. თუმცა, ცხელის შემზინებული ცივს რომ სულს უბერავდა — ასეთი პოზიცია შესაბამისი უწყებების მხრიდან ძალიან გვაძრკოლებს. დღევანდელი ხელისუფლება უფრთხის იმას, თუ როგორი გამოხმაურება შეიძლება მოჰყვეს ამ კანონპროექტის შემოტანას... ამ დროს მთავარი პრობლემაა ის, თავად ჩვენ შეგვიძლია თუ არა ჩვენი ისტორიული ფასულობების სათანადო დაფასება. სხვაც ამის მიხედვით გვცემს პატივს. ასეთი საკუთარი ინტერესების დაცვით მიიღო კველა პოსტსაბჭოურმა ქვეყანამ ენის კაზინი, მათ შორის ჩვენმა უშუალო მეზობლებმაც კი: თურქეთმა, სომხეთმა, აზერბაიჯანმა, რუსეთმა...

— თუმცა, საზოგადოებაში არსებობს
მოთხოვნა, რომ ენას მიეხედოს...

— დიახ, საზოგადოებრივი მოთხოვნა არის და საზოგადოებრის ეს ინტეულური წუხილი ძალიან მნიშვნელოვანია, რადგან, ხალხი წინდანინ გრძნობს, რომ რაღაც საფრთხე არსებობს. ამ წუხილს სპეციალისტებმა უნდა დაარქევან სახელი და შემდეგ ეს პროცესიათ გათვალისწინებული.

— თქვენ და ბევრი თქვენი კოლეგა, სამეცნიერო და პედაგოგიური საქმიანობის გარდა, აქტიურად იყვნით ჩართულინი საზოგადოებრივ ცხოვრებაში, დღევანდელი გადასახელიდან როგორ შეაფასებთ იმ

გზას, რომელიც გაიარეთ?
— 90-იან წლებში წარავთხა ენგარევა

— 90-იანი ბლეიბი თავისებთან იმტკრვეულობის დროის განვითარების შემთხვევაში — კორექტონიდენტის დროის განვითარების შემთხვევაში — თუ რაზე მუშაობდა, მან უპასუხა, რომ ვერაფერზე, რადგან მას არ შეეძლო მუშაობა მაშინ, როდესაც გარეთ

ხალხი დელავდა და მიტინგებს აწყობდა. ამ რეუსისორის გვარი ნამდვილად არ მასხსოვს, თუმცა მისი ნათქეამი ძალიან ჩამრჩა გულში. ჩვენ ისეთი ბობოქარი ისტორია გამოვიარეთ, რომ თითქმის არ მეგულება მწერალი, მეცნიერი, შემოქმედი, რომელიც ამ პროცესების მიღმა დარჩებოდა. სხვათა შორის, ამ წლების განმდვლობაში მეც მქონა შემოთავაზება, მაგრამ პოლიტიკას არ „გაფუშინაურიდი“, მოუხედავად იმისა, რომ აქტიურად ვიყავი პროცესებში ჩართული, რადგან ჩვენი ქვეყნისა და, მათ შორის, მეცნიერებისა და განათლების ინტერესებს შეეხებოდა ბევრი საკითხი. მიმართია, რომ მეცნიერისთვის საზოგადოებრივ პროცესებში და პოლიტიკაში ჩართვა არის ძალიან დიდი ზარალი... მაგრამ ჩვენი მცირეობულობის გამო ისტორია ზოგჯერ ბერსაც კი არ ანებდა ანაფორას... ამიტომაც, დაკარგულ დროს ვნანობ-მეტეი, ამასაც ვერ ვიტყვი, რადგან სხვაგვარად დღესაც ვერ მოვიყეოდ.

მოამზადა

පාර්ශ්වගතාසිංහ නෑත්‍ය තාක්ෂණීය වෙළඳා

„ნებაა საჭირო, რომ შენი ქვეყნის ტერიტორიები გააკონტროლო...”
(ციტატა პროფესორ ჯანსულ კეკელიას საგაზეთო ინტერვიუდან)

18 აპრილს პროფესორ ჯანსულ
(ჯანო) კეკელიას დაბადებიდან 80
წლის იუბილე თბილისის სახელმ-
წიფო უნივერსიტეტში მისმა კოლეგებმა და
აღზრდილებმა კონფერენციით აღიმშნეს.

კონფერენციის სახელწოდება „კარტოგრაფია და თანამედროვეობა“ ყველაზე უკეთ გამოხატავს იმ მოქალაქეობრივ პოზიციას, რომლითაც ყოველთვის გამოირჩეოდა დიდი მეცნიერი. ხანდაზმულობის მიუხედავად, ცხოვრების ბოლო პერიოდი მან საქართველოს საზღვრების დადგენის კარტოგრაფიული ასპექტების შესწავლას მიუძღვნა. ამასთან, იყო საქართველოს სახელმწიფო საზღვრების სადელიმიტაციო კომისიის წევრი. მისი მონიცემათა შესახებ სამართლებრივი სამსახური მომდევნობას უშუალოდ მისი აღზრდილები დღეს სხვადასხვა უმაღლეს სასწავლებლებსა და სახელმწიფო სტრუქტურებში საქმიანობდენ. გარდა ამისა, ჯანსულ კეკლიას ავტორობით გამოიცა სახელმძღვანელოები: „კარტომეტრია“ და „მათემატიკური კარტოგრაფიის კურსი“, მისი ხელმძღვანელობით დაცულია არა ერთი საკანდიდატო დისერტაცია კარტოგრაფიის სხვადასხვა მიმართულებაში. ბატონ ჯანსულს მნიშვნელოვანი წელილი აქვს შეტანილი სასკოლო გეოგრაფიის განვითარებაში.

մելոպազարայի մասին պատճենագիրը հայտնաբերվել է 1930 թվականին Արևի գետի ափական հատվածում՝ Հայաստանի Հանրապետության Տավուշի մարզում՝ Վաղարշապատ քաղաքի մոտական վայրում:

როგორც თსუ-ის გეოგრაფიის დეპარტამენტის ასოცირებულმა პროფესორმა თენ-

କାନ୍ଦୁଲ୍ଲିଙ୍କତ୍ରି ମିଠ୍ୟେଥାିବା. ମତାଵାରି ଶୁଭୋଲି, ରାତ୍ରି
ଶେଷାସ୍ତର ମେତ୍ରିଣୀର ମୁଦ୍ରମିତାରେ ଗାମନ୍ତର୍ଜାମଦା
ଶାଖାଗ୍ରେହିଳି ସାକିତ୍ବାନ ଡାକ୍ତାର୍ପିଣ୍ଟରେହିଲି, ତେଣୁ
ଲାଗିଯୁଣିକୁରି ବସିଥିଲାମିନ୍ତିଲା ଏବଂ ଉପ୍ରାଚୀନ୍ତିରେ
ଶାଖାଗ୍ରେହିଳି ପରିଦର୍ଶନାର୍ଥୀ ଆଶ୍ରମିନ୍ତିଲା ଶାଖାଗ୍ରେହିଲା
ଶତରୂପକ୍ରମରେହିଲି ଉପାସାଶ୍ରମିନ୍ତିଲା ଏବଂ
ଉପରିନ୍ଦିପରିବଳି ନିନାଲାମଦିଦିଏ ଯାଏ ମିମାରିଯୁଣି.
ଅର୍ଦ୍ଧରତ୍ନେ ଗୁଣିଲା କାହିଁଲାଇତ ଅଲ୍ଲାନିନ୍ଦାଶ୍ଵର
ମେଧିଲାଇତ ମିତ୍ରମୁଖ ନିର୍ଭେର୍ଯ୍ୟାଶ୍ରମ, ରାମ ମେଧି
ନିର୍ଭେର୍ଯ୍ୟାଶ୍ରମ ସାକ୍ଷେତମିନ୍ତିରେହିଲା ଗାନ୍ଧିଶବ୍ଦୀକାରୀ
କାର୍ତ୍ତିକାଶ୍ରମ ମହାରାଜ ସାନ୍ଦର୍ଭରୀ ତେମାର ଶୈର୍ଜାଏ
ଏବଂ ଅରାକର୍ମାନ୍ତରେହିଲା ଶୁଦ୍ଧାବ୍ଧା.

გიზ გორდეზიანმა ჩვენს გაზეთს განუცხადა: „ბატონი ჯანსული 40 წელზე მეტი ხნის განმავლობაში მოღვაწეობდა ობილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში, კარტოგრაფია-გეოდეზიისა და გეონიფორმატიკის კათედრაზე. იგი გახდათ ვახუშტი ბაგრატიონის ატლასის ერთ-ერთი რედაქტორი, რომელიც გამოიცა 1997 წელს ვახუშტი ბაგრატიონის დაპადების 300 წლის იუბილესთან დაკავშირებით. ასევე, გამოიცემული აქვს საქართველოს კლიმატური და აგროკლიმატური ატლასი. არის საქართველოს სამედიცინო და ნოზოლოგიურ დაავადებათა ატლასების ავტორი და რედაქტორი. იყო საერთოშორის

პროფესორ ჯანსულ კეკელიას პატრიოტიზმსა და მაღალ პასუხისმგებლობაზე

და ნოზოლოგიურ დაავადებათა ატლასების ავტორი და რედაქტორი. იყო საერთაშორი-

საპალივი პალავ ბევრი და ხელგაცყო

**საკვლევი პრეზ ბევრია, რასაც დაფინანსება
და ხელშეწყობა სჭირდება!**

¶ ნომასტიკის განვითარებას დიდი მნიშვნელობა აქვს ქვეყნის ნარცულის, ისტორიის შესწავლის საქმეში, ამიტომ ამ დარგის ხელშეწყობა მეტად მნიშვნელოვანია სახელმწიფოსთვისაც, — ითქვა VIII რესპუბლიკურ ონომატოლოგიურ სესიიზე, რომელიც 23-24 აპრილს თუში-ს ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის ქართული ენის ინსტიტუტთან არსებული ქართველური ონომასტიკის სამეცნიერო კვლევითი ცენტრის ორგანიზაციის აღმართა.

ԵՐԵՎԱՆԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში ტრაპონიმიკური ცენტრის — ონომასტიკის ლაბორატორიის შექმნა ცნობილ ენათმეცნიერს ფარნაოზ ერთლიშვილის სახელს უკავშირდება. 1976 წლიდან იგი ერთ-ერთი პირველი საკავშირო ლაბორატორია იყო, სადაც მნიშვნელოვანი კვლევები ტარდებოდა, თუმცა, 2006 წლიდან, რეკორმბის შემდეგ ლაბორატორია დახურვის საფრთხის ინიციატივის მიერ დამორჩიდა. „მოუხედავად უმძიმესი პირობებისა, ლაბორატორიას მუშაობა არ შეუწყვეტის. დაარსებითად დღემდე 50-დენ ნაშრომი და 12 წ ნიგნი გამოვყენი. ჩვენი ძალებით ვატარებდით კვლევებს, დავდიოდთ რეგიონებში, თუმცა, რაც გაკეთდა, ეს მაინც ზღვაში წევთია, რადგან საკვლევი კვლავ ბევრია, რასაც დაფინანსება და ხელშეწყობა სჭირდება. სამწუხაროდ, დღესაც ბოლომდე არ გვაქვს გაცნობიერებული, რა მნიშვნელობა აქვს ტრაპონიმების აღწერას, თუმცა უნივერსიტეტის რეაქტორი პატონის თაო

„სასისამოწვნო და მისასალმებელია, რომ
თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში
განახლდა ასეთი მნიშვნელოვანი საქმე და
კონფერენციების გამართვა ტრადიციად
იქცა. ფარნაოზ ერთეულის დაწყებულ
საშვილი მეოლოდ საქმეს ღირსეული საქმის
გამგრძელებლები გამოუჩნდენ ქართულ
რეალობაში. თამამად შემიძლია ვთქვა, რომ
სერიოზული მიღწევები გვაქვს და, რაც მთა-
ვარია, გაჩნდა იმედი, რომ ქართველი მეც-
ნიერები კვლევას ნარმატებით გააგრძელო-
ბენ“, — ალინბა პროფესორმა ზურაბ ჭუმ-
ბურიძემ.

„ჩემი ბიოგრაფია ამ ლაბორატორიის
მუშაობას მჭიდროდ უკავშირდება. კარგი

სო კარტოგრაფიული ასოციაციის წევრი და
ართი საერთაშორისო ჯილდოორი არის
აღნიშნული მისი მიღწევები. აღსანიშნავია,
რომ საერთაშორისო ბიოგრაფიულმა ცენ-
ტრმა ჯანსულ კეყლია აღიარა კარტოგრა-
ფიის ერთეულთ საუკეთესო სპეციალისტად
მსოფლიოში. ამ მიმრთულებით მას მიღებუ-
ლი აქვს ოქროს მედალი და ჰანოვერის უნი-
ვერსიტეტის სიგელი".

დიდი მეცნიერის საიუბილეო კონფერენ-
ციას კოლეგების, მეცნიერების, სტუდენტე-
ბის გარდა ესწრებოდა თავდაცვის სამინი-
სტროს კარტოგრაფიის დეპარტამენტის ხე-

ლმდღვანელობა. კონფერენციაზე წაიკითხეს დიდ ბრიტანეთში საქართველოს საგანგებო და სრულუფლებიანი ელჩის რევაზ გარებოლაძის მიერ გამოგზავნილი მისასალმებელი სიტყვა. კონფერენციის მეორე ნაწილი სამეცნიერო შინაარსისა იყო. მოისმინეს თუ-სა და ვახუშტი ბაგრატიონის გეოგრაფიული ინსტიტუტის მეცნიერ-თანამშრომებლთა მიერ მომზადებული მოხსენებები კარტო-გრაფის მმართვლებელთ.

მოამზადა

ପ୍ରାଚୀତ୍ରିକ ପ୍ରକାଶନ

იქნება, ახალგაზრდობამ იცოდეს — როგორ ვითარდებოდა წლების მანძილზე ონომა-სტიკის სამაცნიერო-კვლევითი ცენტრი? რა სირთულეებს გადასახვა უხდებოდათ მის ხელმძღვანელს და თანამშრომლებს და რა ენთუზიაზმით ასრულებდნენ თავიანთ მოვა-
... 1,2

საქართველოს საენათმეცნიერო წრეებში არავის ეპარება ეჭვი, რომ ჩვენს უნივერსიტეტში თოთქმის ნახევარი საუკუნის წინა ტოპონიმიერის ლაპორატორიის დაარსებაზე დიდად წასწია წინ არა თუ მხოლოდ ტოპონიმიერის, არამედ, საზოგადოდ, მთელი ონ-ამაგაზის უ თავიათ სახალიმურიარ

თამაზ გუაჩიძის 85 წლისთავისადმი მიძღვნილი პოცენტი

Qვანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის, ჰიმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის ფილოსოფიის სასწავლო-სამეცნიერო ინსტიტუტმა ფილოსოფიის, პროფესიულ თამაზ ბუაჩიძის 85 წლისთავი აღნიშნა.

თამაზ ასლანიკაშვილი

„როცა თაზო ბუაჩიძე ლაპარაკობს, თავად ფილოსოფია ლაპარაკობს“ — ასე აბბობდნენ თურმე მისი სტუდენტები. ცნობილ ფილოსოფიის ყოფილი სტუდენტები დღისაც „თაზოდ“ მოხსენებენ. სწორედ მისი მონაცემები და მეცნიერები შეიკრიბნენ იუბილეზე.

თამაზ ბუაჩიძე 1953 წელს დაიბადა თბილისში. 1953 წელს თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფილოსოფიის ფაკულტეტი დაამთავრა. 1961-1966 წლებში ფილოსოფიის ინსტიტუტის ასპირანტი გახდა, შემდეგ კი — ამავე ინსტიტუტის მეცნიერ-თანამშრომელი.

27 აპრილს თსუ-ში გაიმართა რეგიონალური სამეცნიერო კონფერენცია დიდი ფილოსოფიის მოსწავლის, პროფესიონალურ ჯალაღონიას ორგანიზებით. კონფერენციაზე მოწვეული იყვნენ თამაზ ბუაჩიძის ვაჟი და ოჯახის სხვა წევრებიც. ბევრი თბილი და საინტერესო ეპიზოდი გახსენებს დიდი ფილოსოფიის მოსწავლებმა და ახლობლებმა. ყველა მათვანი იგორებდა განათლებულ, კეთილშობილ თავმდაბალ თაზოს. თუმცა მისმა ერთ-ერთმა მოსწავლემ აღნიშნა: „თაზოს გახსენება არ სჭირდება. მისი წიგნები ხელიდან ხელში გადადის ბიბლიოთეკაში. იგი მუდამ ახსოვთ. ეს წვენ გვჭირდება, პატივი მივაგოთ პატონ თაზოს,

ფილოსოფიის დიდი სკოლის საუკეთესო ნარმობადგენერელს“, — ეს სიტყვები ფილოსოფიის სასწავლო-სამეცნიერო ინსტიტუტის ხელმძღვანელს დემურ ჯალაღონიას ეკუთვნის.

თსუ-ის ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის დეკანმა დარეგან თვალთვაებმ გაიხსნა, რომ თამაზ ბუაჩიძის ლექციებს სხვა ფაკულტეტების, ასევე, სხვა უნივერსიტეტების სტუდენტებიც ესწრებოდნენ და აუდიტორია გადაჭედილი იყო დიდი ფილოსოფიის თაყვანისმცემელი ახალგაზრდებით. „ყველა ფილოსოფიის ასეთი პატივი არ რგებია. ეს მხოლოდ მათი ხვედრია, ვინც განსაკუთრებული წვლილი შეიტანა თავისი დარგში“, — დასინა პროფესორმა დარეკან თვალთვაებმ.

თამაზ ბუაჩიძეს ქართული ფილოსოფიური სკოლის განვითარებაში მართლაც განსაკუთრებული ადგილი უკავია. იგი 1967 წლიდან ფილოსოფიის სასწავლო-სამეცნიერო ინსტიტუტის დირექტორის მოადგილე იყო. მისი წიგნება: „ჭეშმარიტების ობიექტურის შესახებ“ (1964 წ.); „ჰეგელი და ფილოსოფიის არსების პრობლემა“ (1976 წ.); „ჰეგელი ფილოსოფიის შესახებ“ (1981 წ.); „თანამედროვე ბურუჟუაზიული ფილოსოფიის სათავეებთან“ (1986 წ.); „სიცოცხლის ფილოსოფია“ (1991 წ.).

ფილოსოფიის ვაჟი, ლიტერატურათმცოდნები, მწერალი ანდრო ბუაჩიძე იხსენებს, რომ მამას არასოდეს შეუგროვებია თავისი ნაწერები. „ერთხელ ვუსაყველურე: წიგნი ხომ უნდა გამოიკეს, რაზომ არ აგრიევებ შეს ნამუშევრებს? და ამ შეკითხვაზე მან მიპასუხა: არ ხავ მართალი. ეს ჩემ შემდეგ უნდა მოხდეს“. თამაზ ბუაჩიძის ნაშრომები წიგნებად, მართლაც, მისი გარდაცვალების შემდეგ გამოიცა.

„მისი ფილოსოფიია ახლოს იყო ცხოვრებასთან. არ უკარდა ერთდიცის აფიშირება. ვფიქრობ, ადამიანი იბადება ფილოსოფიისად. თაზო ბუაჩიძე იყო დაბადებული ფილოსოფიისად. მამარები თავმდაბალი კაცი იყო. იცოდა, თუკი გულწრფელად ეყვარგბოდა თავისი საქმე, აუდიტორისგან სწორედ იმდინიერე სიყვარულს მიღიღდა“, — აღნიშნა ანდრო ბუაჩიძემ.

დღიდ ფილოსოფიის მოხსენების წაკითხვის დროს უნივერსიტეტში გარდაიცვალა. იმ დღეს, 24 ნოემბერს, ფილოსოფიის დღე აღინიშნებოდა.

ნლების შემდეგ, უნივერსიტეტები ისევ მიაგებენ პატივს დიდ ბედაგოგს. რეგიონალურ სამეცნიერო კონფერენციაზე სწორედ ცნობილი ფილოსოფიის ყოფილი სტუდენტები, უკვე თავად მეცნიერები საუბრობდნენ.

„გამოდგომის ლეგანდა 2014“-ის ნიგნის პრეზენტაცია

29 აპრილს ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში პროექტის — „შემოდგომის ლეგენდა 2014“-ის წიგნის პრეზენტაცია გაიმართა. კრებული მოიცავს იმპროექტი საზოგადოებრივი ფილოსოფიის მოსწავლებმა და ავტობიოგრაფიების თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტისა და კომპანია „ჯეოსელის“ მექრ განხორციელებული ლიტერატურული კონკურსის იმპროექტის ბურუჟული ტური კახეთში იუსტიციის სასწავლო ცენტრის ტერიტორიაზე ჩატარდა, სადაც კონკურსისას უიურის მიერ შეთავაზებულ თემაზე — „ჩემოდანი და მასში ჩაღაებული ხუთი ნივთი“ — ნაწარმოებები შექმნეს.

შურთისა პაროშვილი

ძველ ჩემოდანში მათ ბილეთები, აბები, დიეტოფონი, გასაღები, წყლის პისტოლეტი დახვდათ. თითოეულმა მათვანმა ამ წიგნების საინტერესო და, ზოგიერთ შემთხვევაში, ერთგვარად „აბსურდული“ ისტორია შესთავაზა მკითხველს. ამ პატარა, 12 საათში შექმნილ თხზულებები ყველაზე ღირებული ახალგაზრდების მისწრაფებებისა და ოცნებების ამოცნობაა.

„მომწონს აბსურდის კითხვა და აბსურდზე წერა. აბსურდული მისტიკური ისტორიები ხომ საშინალად აქლია ჩვენს ყოველდღიურ ცხოვრებას... ჯერ არამოუტვირავი ტაცუს მსგავსად, ძალიან მაინტერესებს, როგორი იქნება ჩემი შემოქმედება. რამდენიმე წლის შემდეგ განავთავად და აბსურდის ლეგენდა და აბსურდული ახალგაზრდების მისწრაფებებისა და ოცნებების ამოცნობაა.

„მომწონს აბსურდის კითხვა და აბსურდზე წერა. აბსურდული მისტიკური ისტორიები ხომ საშინალად აქლია ჩვენს ყოველდღიურ ცხოვრებას... ჯერ არამოუტვირავი ტაცუს მსგავსად, ძალიან მაინტერესებს, როგორი იქნება ჩემი შემოქმედება. რამდენიმე წლის შემდეგ განავთავად და აბსურდის ლეგენდა და აბსურდული ახალგაზრდების მისწრაფებებისა და ოცნებების ამოცნობაა. ამის შემდეგ განვითარებული გადამოიკეს, რაზომ არ აგრიევებ შეს ნამუშევრებს? და ამ შეკითხვაზე მან მიპასუხა: არ ხავ მართალი. ეს ჩემ შემდეგ უნდა მოხდეს“. თამაზ ბუაჩიძის ნაშრომები წიგნებად, მართლაც, მისი გარდაცვალების შემდეგ გამოიცა.

გენია — რა ცხოვრება მექნება. შეიძლება, ეს იმიტომაც ხდება, რომ დღემდე ვფიქრობ — „როცა გავიზრდები“, ამას და ამას ვიზ-ამ-მეტები და ვერ ვხვდები, რომ დიდი ხანია გასული უკვე...“ — წერს მეორე ადგილზე გასული თსუ-ის სტუდენტი წინონ მოდებაძე.

არანაკლებ საინტერესო ამბებს გვიყვებიან, „შემოდგომის ლეგენდაზე“ სხვა მონაწილეები: თამაზ ქამარაძე, ლექს გორდაძე, თათია დოლიძე, ტუხა კვინიკაძე, ირინა კომახიძე, ანი ლავზაბაშვილი, ნათა სოყურაშვილი, დავით ცარიელაშვილი და თინათინ მანია.

კრებულის პრეზენტაციას საქართველოს პირველი ლეგენდა მკაცრავი ტური კახეთში იუსტიციის თხზულების შემოდგომის ლეგენდაზე“ ფარგლებში დაგეგმილ კიდევ ერთ პროექტში ჩაერთო.

„შემოდგომის ლეგენდაზე“ 2014 წლის ფინალისტის ანი ლაზარიაშვილის წიგნის ილუსტრაციების ავტორი პირველი ლეგენდა მაკა ჩინება. წიგნის პროექტის მხარდაჭერი გამომცემლობა „ინტელექტი“ გამოიცემს. კრებულის პრეზენტაციის მასის ბოლოს წიგნის საერთაშორისო ფესტივალზე გაიმართება.

„ისევე როგორც თავად ავტორისთვის, ჩემთვისაც ძალიან სასიამოვნო მოულოდნელობა იყო ამ პროექტში ჩართო. როდესაც წავითხოვ ანის ნაწარმოებები, მიზხვდი, რომ იმდენად ახლობელია მისი ხედი ჩემთვის, რომ შემძლობელია მისი ხედი ჩემთვის, რომ შემძლობელია გამოეკეთებინა ილუსტრაციები. დიდ ხანს ვიჯექი და ვფიქრობდი — როგორ შეიძლებოდა ვიზუალური სახე მიმეცა იმ სიტყვებისთვის, რომლითაც ანიკა და ანიკა და ინსპირაცია თვითონ მისგან წამოვიდა“, — აღნიშნა პირველა ლევიდი.

„წიგნის გამოცემა ნიშნავს, რომ ვინონ წრის გარდა უკვე ფართო საზოგადოება გაგიცრობდს. პასუხისმგებლობა ძალიან დიდია, რადგან ეს უკვე განაცხადია, რომ რაღაცას აეთებ. რა თქმა უნდა, ვლელავ, — რა რეაქცია მოყვება ამ წიგნის გამოცემას. პირველი ლე

ඡායුජුන්ස් මිතාස්ලෝගඩූලි, දෙපාල නිම්පූල-
ජ්‍රීති, ම්‍යාපොල නේදිගැඳුවාලෝධිත ගා-
ම්‍යාරිකුවාලු, ග්‍රෑනැන්ඩ්ලාන්ද, මුශ්‍රිනෝරි දා-
පේදාගෘහ පාත්‍රක්‍රියා ම්‍යාරිකාන්ද මැයි 1920 ලෝල 1 මායිස් ජ්-
සාප්‍රූර්ඩ් දායාරාදා. මාමා ආලුව්සාන්දරු ජ්. බැස්පූරිස්
රාභානුවා පාදක්ෂ ගුරු-ගුරුත් පිරිවෝලි පිරික්-
පුම, දෙදා — නායිඛ — දායාසාක්ඛිසි. රතුවාලි
දා නින්ඟාලං-දිගුබඩුරියා ග්‍රා ගාන්ගලු පාත්‍රක්‍රියා
ශීතම් පුම දා ඉංග්‍රීස්බැංක්ඩ්ලි රුපරු-
සිංහලී තුනාජි, රිකාරා ගිග ගිම්බන්හිස් මු-10 දා-
මාමටාගුරුජ්‍යාල කුලාල්පි තුනාග්‍රුඩ්, මාමා දායුප්‍රා-
තිම්ජ්‍යා තුන්ජ්‍යා මිත්‍රානියා නාරාතුවා සාක්ෂි-
දා තුන්ජ්‍යාලියා ග්‍රාස් දිගුදාසාතාන්, දිගුදාසාතාන්
දා සාම දා-ස්ථාසාතාන් ගුරුතාද මුළුනියා ගුරු පාත්‍ර-
රා මායිස් ප්‍රේම්‍රුජ්‍යා. අරුප ග්‍රා ඇංමාරුස් දා, රික-
බාංගල් ග්‍රුව්‍යානිස් ගිට්‍මෝල් දාමාජුවුවාරිස් ජ්‍යෙෂ්ඨ,
සාම්ප්‍රදාය යා දායාත්‍රියාද්ධින්ස්.

კულტურული კულტურული მეცნიერებების
ომიანობის მიზნი ნლაპში დედის ძმებს,
რომელთაც დიდი მაღლიერებით მოიხსენიებას
ბატონი შოთა, დის ოჯახი უმეტვალყურეოდ არ
დაუტოვებია. სკოლის დამთავრების შემდეგ ბა-
ტონმა შოთამ სწავლა თბილისის სახელმწიფო
უნივერსიტეტის გეოგრაფია-გეოლოგიის ფა-
კულტტეტზე განაგრძო. თოტქმის ყოველდღე ფა-
კულტტეტის ბძლილობეაში გრძებმ ჩაფლულს
ნახავდოთ სწავლამოწყვერზულ ახალგაზრდას.
ეს შეკრძხველი არ დარჩენია ალექსანდრე ჯა-
ვახიშვილს. მან ხს გამოცდად შესანიშნავად
ჩააბარა „ზოგად გეომორფოლოგიაში“ და პრო-
ფესიონის შექმნაც დაიმსახურა. მიზომ არცაცა
გასაკვირი, როცა ჯერ კადევ მე-2 კურსის სტუ-
დენტს, გეომორფოლოგიის კათედრაზე ლაბო-
რანტობა შესთავაზეს.

ბატონი შოთა განსაკუთრებული სითბო-
თი და პატივისცემით იხსენიებს თბილი-სის
სახელმწიფო უნივერსიტეტის პედაგოგებს,
გეოგრაფიისა და გეოლოგიის მეცნიერული სა-
ფუძვლების მესაძირკულებს, ორ აკადემიკოსს
— ალექსანდრე ჯავახიშვილსა და ალექსანდრე
ჯანელიძეს, რომელთაგან მან შეკრი რამ ისწავ-
ლა. ასევე დღი პატივისცემით იხსენიებს იგი
ფართოლტეტჩე მოღვაწე აკარერთ პროფესიონალ-
და მასწავლებელს — აკადემიკოს გ. ძონენიძეს,
პროფესიონალს: გ. გებტმანს, ბ. ყავრიშვილს, დ.
დონდუას და სხვებს. ბატონი გიორგი გეხტმანი
ის პიროვნება ყოფილა, ვისაც პირველს და უკა-
ნასკენლს დაუწერა მისთვის ფრთადი შეფასე-
ბა, პირველი მისალებ გამოცდაზე, ბოლოს კი
სახელმწიფო გამოცდაზე და რაც მთავრია, იყი
ცოდნის უშრეტი, უკიდეგანო წყარო იყო, ბატო-
ნი დავით დონდუა კი პედაგოგად დაბადებული
გეოგრაფთა გოგებაშვილი იყო.

የኢትዮጵያ የወጪ መመሪያ አገልግሎት

16 აპრილს ივანე ჯავახიშვილის სახე-
ლობის თბილისის სახელმწიფო უნი-
ვერსიტეტის №321 აუდიტორიაში
ისრაელის ცენტრის ინიციატივით გაიმართა
მოშე-ხაიმ (თემურ) მდინარაძის მაღალ პროფე-
სიულ დონეზე შედგენილი წიგნის „თორისა და
„ქადაგა ქების“ არსეს საიდუმლოებათა შეკვე-
ნება „ვეტენისტებიანისთვის“ განხილვა. ღონისძიე-
ბაზე მოწყველი იყენებს სტუმრები: ებრაული
დიასპორის ნარმობადგრინლები, პროფესი-
რები, მნერლები, მხატვრები, სპორტსმენები.
ღონისძიებას ესწრებოდა აგრძელებული ებრაული
კულტურით დაინტერესებული სხვადასხვა ფა-
კულტეტების სტუდენტები. ღონისძიებაზე შესა-
ვალი სიტყვით გამოვიდა ებრაულთა კონგრესის
თავმჯდომარე ბატონი ჯამლეთ ხეხაშვილი,
რომელმაც სპორტული სალამი მიუძღვნა ღო-
ნისძიებას და ვრცელად მიმიტიხილა ირი ერის
სულიერი ერთობა, საზოგადოებას გააძლიერდა
წიგნის ავტორო ყოფილი წიფერი სპორტსმენი,
თავდამსხმელი თემურ მდინარაძე, რომელიც
წლებია დიდ მეცნიერულ მუშაობას ეწევა. მსა-
დედა ებრაელი ჰყავს, მამა კი ქართველი, ბა-
ტონმა ჯამლეთმა მის გამოსვლაში აღინიშნა,
რომ ბატონი თემურის ცხოვრება და საქმიანო-
ბა არის ქართულ-ებრაული ოჯახების მეგო-
ბრობაზე ზე ისტორიული მეგობრობა, ეს აისის

დიდია ბატონი შოთას დამსახურება ქართული გეოგრაფიული მეცნიერების, განსაკუთრებით კი გეომორფოლოგის განვითარებასა და ახალგაზრდა სპეციალისტთა აღზრდისა საქმეში. მან 1947 წელს დაიცვა საკანძიდატო დისერტაცია „შიდა ქართლის ბარის დასავლეთი ზონის გეომორფოლოგია“, ხოლო 1967 წელს სადაც ტორონოვი დისერტაცია „აჭარა-თრიალეთის მთაგრეჩილის გეომორფოლოგია“ 1970-1981 წლებში იყო გეომორფოლოგიის კათედრის გამგე. პრინციპულობა, მომთხოვნელობა და საქმისადმი თავდაცება — აი, ის თვისებები, რითაც ასე გამოირჩეოდა ბატონის შოთა. მის ხელში გამოიარა გეოგრაფიების არაერთმა თაობამ, რომელთაგან მრავალი დღის წარმატებით მოღვაწეობს სამეცნიერო, პედაგოგიური, თუ საზოგადოებრივი ცხოვრების სხვადასხვა სფეროში.

გეოგრაფიის ასახვაზე ბატონიშვილი მიმდინარეობდა სასწაულო და
სამეცნიერო ხასიათის შრომებისა: „აჭარა-
თრიალეთის მთაგრეხილის“ გეომორფოლოგია
(1978), „ზოგადი გეომორფო-ლოგიის მოკლე
კურსი“ (1980), „ზოგადი გეომორფოლოგიის
სრული კურსის მეორე გამოცემა“ (1996), „ზო-
გადი გეომორფოლოგიური“ გადამუშავებული და-
რამდენადმე გაფართოებული ვარიანტი (2009),
„გეომორფოლოგიური ლექსიკონი“ (თანააკტ.),
1996 დასხვ.

„სუკუნენის მიახლოებული კაცის მოგონებათა
კრიალოსანი“ (2012), რომელშიც ბატონი შოთა
ახასიათებს, აღნერს, აფასებს და აანალიზებს
განვლილ ცხოვრებისეულ გზას, სუბრიობს
გამოჩენილი რეგტიორების, სამაყო კოლეგების,
ზნეეპილი ადამიანების, ზნეობრივი ეტიუდე-
ბის შესახებ.

ბატონ შოთას მიღებული აქვს „საქართველოს უმაღლესი სკოლის დამსახურებული მუშაკის“ საპატიო წოდება და მედალი.

ბატონი შოთა ამბობს: „კალამს კი მაშინ გაუშვებ ხელს, როცა ჩემი სულიერი საზრდოსა შოთას, საბასა, ილიას, ვაჟას, აკაკის, გოგლას და სხვა გენეროსთა გოგიბის გამონაშეუქს კი თავი მომზინდება.“ ბატონი შოთა არის არაჩეცულებრივი მეუღლე, მამა და ბაბუა. გეოგრაფიის დეპარტამენტის კოლეგიტივი, უმცროსის კოლეგები და სტუდენტები კვლავაც დიდანას სიცოცხლესა და ჯანმრთელობას ვუსურვებთ ბატონ შოთას.

ଡାକ୍ତର କାନ୍ଦାସେଣ୍ଟିପା,
ଶୁରୁବି ସାମ୍ବାରତୀଲାହା,
ଡାଲ୍ଲି ବୈପରିଲାଇଶ୍ଵରି

„გამოყენებითი ეკოლოგია:
პროგლომები, სიახლეები“

ICAE-2015

ଠ ବୀଲୋଲିସିଲେ ସାକ୍ଷେଳମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଜୁଣିଓପ୍ରେରଣୀ-
ଟ୍ରେଟଶି 7 ମାର୍ଚ୍ଚିଲେ ଗାଇବ୍ରାନ୍ତିକ ସାହରତାଶ୍ଵର-
ରିଲୋର ସମ୍ମେଳନୀୟରେ ଜୁଣିଓପ୍ରେରଣ୍ଟିକା
ଟାର୍ମାଟିଂ „ଘାମୋପ୍ଯେନ୍ଡୋଟିକ ଏକାଲୋଗିକ୍“ ଦରିଂ-
ବ୍ଲେଟ୍‌ରେବ୍ରୋଡ଼ୀ, ସିଆଲ୍‌ଗ୍ରେବ୍ରୋଡ଼ୀ“ ଲାନ୍ବିଲ୍‌ସିଦ୍ଧୋଦାଶ ଜୁଣି-
ଓପ୍ରେରଣୀଟିକିଲ୍ ର୍ଯ୍ୟେଟ୍‌ରୋରୀ, ଆକାଦ୍ୟମୀକ୍‌ରୋଲ୍ସ ଲ୍ୱା-
ଫଲ୍‌ମେର ପାତାବା, ଟୁଲ୍‌ଟ୍ରେ ଦା ସାବ୍ଦୁର୍ବଳୋଦିଲ୍‌ମେତ୍‌ପ୍ରେ-
ଲ୍ଲିର ମେଳନୀୟର୍କାତା ଓପ୍ରେରଣୀଟିକିଲ୍ ଅପାରାନ୍,
ପରିବ୍ରାଜକ୍‌ରୋରୀ ରାମାଥ ଡାକ୍‌ଫର୍ମରିଲ୍‌ମ୍ପୋଲିନ୍, ଜୁଣିଓପ୍ରେର-
ଣୀଟିକିଲ୍ ତାରିଖେ ପରିବ୍ରାଜକ୍‌ରୋଦୀ, ଅଫିଲ୍‌ମ୍ପୋରିନ୍ ଦା
19 କ୍ଷେତ୍ରିକୀୟ 150-ମଧ୍ୟ ମେଳନୀୟରୀ ଡାକ୍‌ବିନ୍ଦିରୀ.
„ଘାମିନ୍‌ବାପ୍‌ରୁଲ୍‌ଲୋ ଏକାଲୋଗିକ୍‌ରୀ ଫୌନ୍‌ଦିଲ୍ ପି-
ରକ୍ରୋଦ୍‌ବ୍ରୋଡ଼ୀ, ହିର୍ବାନ୍ କ୍ଷେତ୍ରିକୀୟ ଏକାଲୋଗିକ୍‌ରୀ
ସାକିତ୍ବେଦି ଗାନ୍ଦାଶାକ୍‌ତାର୍କାର୍ଯ୍ୟରେବୀତ ମନ୍ଦିଶ୍ଵର୍ବ୍ୟାଲ୍‌ଲୋଗା-
ନୀ ପ୍ରମ ଦା ଅରୀଲ୍ ଫଲ୍‌ଗ୍ରେ. ଏବ ଲାନ୍ବିଲ୍‌ସିଦ୍ଧୋଦା ଅର-
ମନୀତାବ୍ରେ ଉରତ ରମ୍‌ଭେଲିମ୍‌ପ ବିନ୍ଦର୍କର ଫାର୍ଗ୍ରେ, ଏବ
ଅରୀଲ୍ ଦାର୍ଗତାଶ୍ଵରିଲୋ ଜୁଣିଓପ୍ରେରଣ୍ଟିକା, ସାଫାଦି-
ମେଳନୀୟର୍କାଦିଲ୍ ସ୍ବାକ୍ଷାଦାଲ୍‌କ୍ଷାଦା ମିମାରିତୁଲ୍‌ଲୋଦିଲ୍‌
ନାରମମାଫଗ୍ରେନ୍‌ଲୋଦିଲ୍ ଲିଲ୍‌ବ୍ରେ ମନ୍ଦାନିଲ୍‌ଲୋଦାଶା.
ଜୁଣିଓପ୍ରେରଣ୍ଟିକିଲ୍ ଉରତ-ଉରତ ସ୍କ୍ରେପ୍‌ରୀ ଏଲ୍‌ଗ୍ରେନ୍-
ଦା ଜୁଣିଓପ୍ରେରଣୀଟିକିଲ୍ ଉଦ୍‌ବ୍ରାତୀ ପରିବ୍ରାଜକ୍‌ରୋରୀଲୋ
ଶମତା କ୍ଷେତ୍ରକାରୀଦାଶ୍ଵରିଲୋ ଦାବାଦେବିଲାଦା 95
ଲୋଲିସତାବ୍ରେ. ଜୁଣିଓପ୍ରେରଣୀଟିକିଲ୍ ଉଲ୍‌ଲୋତାବ୍ରେ ମାର୍କ
ପିଲ୍‌ବିଲ୍‌ଗ୍ରେ, ଉଦ୍‌ବ୍ରାତୀକ୍‌ରେ ବାନ୍‌ଗରକାଲ୍‌ଲୋ ସିଉପରିକ୍‌ବ୍ରେଲ୍‌ଗ୍ରେ

და რაც მთავარია, ისეთივე წარმატებულ და
აქტიურ მონაწილეობას საუნივერსიტეტო
საქმიანობაში, როგორიც ის არის დღეს“, —
განაცხადა თსუ-ის რექტორმა, აკადემიკოს-
მა ვლადიმერ პაპავამ.

ლონისძიების ფარგლებში გაიმართა თსუ-
მრჩეველთა საპტონ წევრის, პროფესიონ-
შოთა ცხოვრებაშვილის 95 წლის აღსანიშ-
ნავი საიუბილეო ლონისძიება, რომელსაც
კონცერტის პირველი სექციის მუშაობა
მიმდვნა. უნივერსიტეტის რექტორმა პრო-

ფესორი შოთა ცხოვრებაშვილი უნივერსიტეტის მედიკოს-დაჯილდოვა.

კონფერენცია შოთა რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდის ფინანსური მხარდაჭერით საკონფერენციო გრანტების კონკურსის ფარგლებში (CF/75/9-280/14) გია-მართა. ღონისძიებას თსუ ზუსტ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათ ფაკულტეტის პროფესიონალური ლია მაჭავარიანი თავმჯდომარეობა.

სამეცნიერო კონფერენციაზ „გამოყენებითი ეკოლოგია: პრობლემები, სიახლეები“ 9-10 მაისს მუშაობა პათუმში გააგრძელა.

ფუბისტუანანში".
თავისოთავად ის ფაქტი, რომ ივანე ჯავახიშვილის სახელობის უნივერსიტეტში მოხადა აღნიშნული საშრომის პრეზენტაცია, დასტურია ქართველი და ებრაელი ხალხის მრავალსახუროვანობა, მიაღმდენისა წეანის აღნიშოვის

დასრულებისას აღინიშნა, რომ მონოგრაფიის სათაურშივე გმოკვეთილია ძალან მნიშვნელოვანი „საიდუმლო“, რომ „თორასა“ და „ქებათა ქებას“ — ბიბლიის ამ ყელაზე მნიშვნელოვან წიგნებს მჭიდრო კავშირი აქვთ ქართველებისთვის, ასევე, კველაზე მნიშვნელოვან წიგნთან „ვეცხისტებულასთან“. სწორედ ამიტომაც, მეცნიერეთ აზრით, საყურადღებოა აღნიშნული ნაშრომი, რომელშიც განზოგადებულია მეცნიერების უახლესი მიღწევები.

თვითნასწარული ებრაელი მხატვრები: დავით
მენაშეროვი და მალხაზ კოკაია. ექსპოზიცია-
ში ნარმოდგენილმა ნამუშევრებმა მნახველთა
დიდი აღმართოვანება გამოიწვია.

ებრაული კულტურის
კვლევის ჯგუფი

სარტრის რომანი ქართულად

ვრანგი ეგზისტენციალისტის ფან-პოლ სარტრის რომანი „გულისრევა“ 1938 წელს გამოიცა და ევროპული კრიტიკის მიერ მაშინვე ლიტერატურულ მოვლენად შეფასდა. მოუხედავად იმისა, რომ სარტრს და ეგზისტენციალიზმს საქართველოში ყოველთვის ბევრი თაყვანისმცემელი ჰყავდა, „გულისრევა“ ქართულად დღემდე არ იყო თარგმნილი.

„გულისრევას“ გამოცემისა და თარგმნის ინიციატორი გამომცემლობა „ალეფის“ დამფუძნებელი, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის კურსდამთავრებული ბექა სამუკაშვილია. „არ იყო თარგმნილი ქართულად და, ჩემი აზრით, ძალიან მნიშვნელოვანი

ნანარმოებია“, — ამბობს ბექა სამუკაშვილი, რომელმაც ფოტოაპარატი და ობიექტივი გაყიდა, რათა წიგნის გამოცემა დაეფინანსებინა.

შემთხვევითი არ არის, რომ ახალგაზრდა გამოცემელმა სწორედ სარტრით დაწყობდა მონიდეომა — თავისი თაობისათვის, „გულისრევას“ წაკითხვის საშუალება მიეცა; არც მთარგმნელის — თინათინ დარიბაშვილის შერჩევა იყო შემთხვევითი, რადგან სწორედ მისი ნათარგმნია ფრედერიკ ბეგერ-დერის საკულტო რომანი „99 ფრანკი“. რომ გორც ჩანს, ეგზისტენციალური, ე.წ. ადამიანური არსებობის კრიზისები არც 21-ე საუკუნის ახალგაზრდებისთვის არის უცხო და

ქართულენოვანი მკითხველი ნამდვილად მისახურებს იმას, რომ მსოფლიოს საუკეთესო მოაზროვნების პასუხებზე მიუწვდებოდეს ხელი მაშინ, როდესაც ყოფის აბსურდულობა შოკში ჩააგდებს.

„გულისრევა“ სარტრის ერთადერთი რომანია და, ფილოსოფიოსობა არ არის აუცილებელი საიმისოდ, რომ ეს ნანარმოები წაიკითხო და გაიგო. რაც მთავარია, „გულისრევას“ წაკითხვის შემდეგ აუცილებლად იგრძნიბთ, რომ ცოტაა მაინც შეგეცვალათ დამოკიდებულება სამყაროს, ადამიანებისა და საკუთარი ცხოვრების მიმართ, ეს კი იმას წიშავს, რომ უკვე ეზიარე ეგზისტენციალიზმისა და სარტრის მთავარ პრინციპებს. მთარგმნე-

ლის — თინათინ დარიბაშვილის — დამსახურებით, რომანი „ერთი ამოსუნთქვით“ იყითხება, საფიქრალს კი ნანარმოების მთავარი გმრის — ანტუან როკანტენის — დღიურის მიხედვით შეკმნილი რომანი ბევრს ტოვებს.

„დამსახურებს რა არსებობას და გამოიცემონს ნებას, ადამიანი შეიმეცნებს თავის თავს. ადამიანი არის მხოლოდ ის, რასაც თავისი თავიდან ქმნის — ასეთია სარტრისა და ეგზისტენციალიზმის პირველი პრინციპი. „არსებობა წინ უსწრებს არსებას“ — ამბობს სარტრი, რაც იმას წიშავს, რომ „ადამიანი თავდაპირველი არსებობს, ეცნობა საკუთარ თავს, წარმოდგენას იქმნის სამყაროზე და მხოლოდ ამის შემდეგ განსაზღვრავს არსებობას“ (უა-პოლ სარტრი „ეგზისტენციალიზმი ჰუმანიზმი“). სწორედ ამ პრინციპებით არის დაწერილი რომანი „გულისრევაციაზე“. „მწერალთა სახლში“ გამართულ პრეზენტაციაზე, რომელსაც ძალიან ბევრი ახალგაზრდა ადამიანი ესწორებოდა, ნიგნის წინასიტყვაობის ავტორმა, ფსიქოლოგმა ნანა ჩაჩუამ საქმაოდ ვრცლად ისაუბრა ეგზისტენციალიზმზე, ეგზისტენციალურ ფსიქოლოგიაზე, კორეკტორზე, სარტრზე, კამიუნიზდა, რაც მთავარია, „გულისრევაზე“: — „რა არის გულისრევა? სხეულის რეაქცია და ის საჭმლის მომნელებელ სისტემასთან არის დაკავშირებული. მეტაფორულად: რაც მეძლევა, ვერ ვინელებ — გულ მერევა! და რა მეძლევა? დამლილი, დანანერებული სამყარო! რომელი პერიოდია ეს? 1938 წელი — აქეთ ფაშიზმი მზადდება, იქით საბჭოთა ტოტალიტარული სისტემა. ანუ, რაც მეძლევა გარედან, ვერ ვდებულობ, სხეული უარს ამბობს, ფსიქიკა ვერ უმელაფერზე, რასაც ხედავს, გული უნდა აერიოს, — ამბობს ნანა ჩაჩუა.“

თუმცა ეგზისტენციალიზმი მხოლოდ გულისრევას და უარყოფას არ გულისხმობს: ადამიანის მთავარი ამოცანაა, შეძლოს ყოფის აბსურდში ადამიანური არსებობის მნიშვნელობაზე დაფიქტოდეს და რადგან ეს ყველაფერი თავისუფლების პირობებში მიღწევა, სწორედ ამიტომ, როკანტენი ტოვებს ბუვილს.

„ხვალ ბუვილში იწვიმებს“ — ასე მთავრდება რომანი, რომლის წაკითხვა ახლა უკვე ქართულ ენაზეც არის შესაძლებელი.

მოაზრობა
ლელა კურდელალავილგა

ლიტერატურულ კონკურსში

— „ინსპირაცია“ —

გამარჯვებული

ლექსების წერა თავიდან გატაცება ეგონა, თუმცა დროთა განმავლობაში პოეზიაში მის ცხოვრებაში განსაკუთრებული ადგილი დაიკავა. ნლებით დაგროვებული ნაფიქრალი ერთ კრებულად გამოსცა. ამბობს, რომ ვიდაცებისთვის იგი „ნამდვილი პოეტია“, თუმცა თავად თვლის, რომ კარგ პოეტობამდე ჯერ კიდევ დიდი გზაა გასავლელი.

ზემო ალვანელ თუშს პოეზიის სიყვარული გრენეტიკურულ ერგო. აქ, როგორც თვითონ ამბობს, ყველა ან პოეტი ან მფრინავი გამოდის. მშობლიურ სოფელში ხშირად მიდის და „სულიერ საზრდოს“ თუშეთის მთებიდანაც იღებს.

უყვარს სოფლის გლეხებთან საუბარი, მათთან ქეიფი, სუფრაზეც თუშურ სიმღერებს ლილინებს.

დამწყები პოეტისთვის მნიშვნელოვანი ეტა-

პი იყო გამომცემლობა „კალ-მოსანის“ მიერ გამოცხადებულ ლიტერატურულ კონკურსში — „ინსპირაცია“ — გამარჯვება, სადაც 300-მდე დამწყები პოეტი იღებდა მონანილეობას.

პროექტის ორგანიზატორების და უურის გადაწყვეტილებით, ლევან ზარიძემ დიმა ბაზუტაშვილთან ერთად პირველი ადგილი გაინიშნილა.

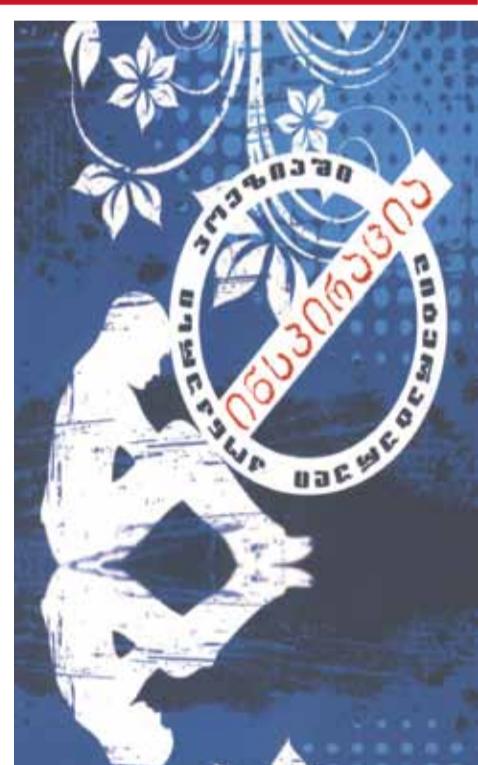
„ჩემთვის დიდი პატივი და სტიმული იყო ლიტერატურულ კონკურსში გამარჯვება. ამჟამად ახალ კრებულზე ვმუშაობ, რომელშიც ლექსების გარდა

მოთხოვებიც შევა. რასაც უნდა ვაკეთებდე, მუზა არას-

დროს მტოვებს, ამიტომ სათქმელი დამიგროვდა და მინდა მკითხველს გავუზიარო.“

ლევან ზარიძე თანამედროვე ლიტერატურულ კონკურსში თვალს ადგენებს, მაგრამ კვლავ გალაკტიკინის, პაოლო იაშვილის, ტერენტი გრანელისა და ნიკო სამადაშვილის პოეზიის მოტრფიალედ რჩება. პოეზიის გარდა ნუმიზმატიკით არის გატაცებული. ძველი მონეტების შეგროვება მისი პობია. თავისუფლ დროს ოჯახთან ატარებს.

იგი თვლის, რომ პროზაული ცხოვრების „პოეტურად“ გადაქცევა მხოლოდ პოეტს შეუძლია.

შურთების პაროვანი

ვევან ზარიძე პოეზიით 20 წელზე მეტად, რაც „დავავადდა“. პროფესიით ექიმის, ამჟამად თსუ-ის კანცელინის არქივის უფროსი სპეციალისტის „პოეზიაული“ ცხოვრება მაშინვე იცვლება, როგორც კი ის კანკენის ანტუან როკანტენის უფროსი და ალმოჩნდება. ამბობს, რომ წერს „ყველაფერზე და არაფერზე“ და ეს არის ის, როს გარეშეც ცხოვრება, მაშინვე ნანა ჩაჩუარის მიხედვით შეკმნილი რომანი ბევრს ტოვებს.

მთავარი რედაქტორი ნინო კაკულია მაია ტორაძე მანანა ჯურაძე ანა ბოლქვაძე კონა უზაგაშვილია და გამარჯვებული მონაცემის მიმდევად მოიხსენიერება მთავარი რედაქტორის მიერ გამოცხადებული ლექსების გარდა მოთხოვებიც შევა. რასაც ზაზა გულაშვილი

რისმაგ გორდეზიანი, იაგო კაჭკაჭიშვილი, ნოდარ ხადური, ელენე ხარაბაძე, მანანა შამილიშვილი, თემურ ნადარევიშვილი, ლადო მინაშვილი, ნინო ჩიხლაძე, მორის შალიკავილი, ნინო ჩიხლაძე, დიანა ძიძეგური, არსენ გვერდური, არსენ გვერდურის მიხედვით შეკმნილი რომანი ბევრს ტოვებს.

მისამართი: ილია ჭავჭავაძის 11^ა (თსუ-ის მე-3 კორპუსი) tsunewspaper@tsu.ge 22 36 62

